

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2009. MÁJUS

Sultz Sándor MAL'HABA

Tragédia

AJÁNLÁS

A hatvanas–hetvenes évek magyar drámái sikeresek voltak, színház és közönség egyaránt szerette őket. Illyés, Hubay, Csurka, Szakonyi, Gyurkovics, Örkény (s akiket kifelejték) – egyaránt a szabadság hiányáról beszélt egy szabadsághiányos korban. Darabjaik jobbra eltűntek a mai színpadokról, mint ahogyan hiányoznak az olyan színészgyéniségek is, mint Latinovits, Bessenyei, Sinkovits, Mensáros, Pécsi, Márkus, Óze, Tomanek, Kálmán, Ruttkai, Sulyok, Gobbi, Kiss Manyi, Tolnay, Mezei, Psota, Törőcsik (s lehetne sorolni az úgynevezett realista színjátszás egykori nagyjait), akik – többek között – az akkori új magyar darabokat sikerre vitték, többnyire remek szerepekben.

A mai magyar dráma kevésbé támaszkodhat a neves elődök sikerre, helyét, formáját és témáit keresve jobbra stúdiószínpadokon próbálgatja hangját. Az átmenet drámaszerzői közül egyedül Spiró érte el elődei népszerűségét, kivéve még Kornis dicsekedhet nagyszínpadi sikerekkel. Igazán átütő jelentőségű, az egész országon végigsöpörő dráma évtizedek óta kevés születik. Az ősbemutatókat ritkán követi újabb, még a sikerültebb művek se igen élnek túl első, szerény virágzásukat. Egressy Zoltán, Háy János, Németh Ákos (s akiket még kifelejték) egy-egy régebbi darabja néha felbukkan itt-ott, Kiss Csaba is újrendezési korábbi dolgait, de a bemutatott művek legtöbbször örökre lekerül a színházi játékrondról az első bemutató után. Nem okvetlenül azért, mert a művek játszhatatlanul rossznak vagy érdektelennek bizonyultak, egy-egy félszívrrel gondozott, kérészéletű stúdió-sorozat után ez ki sem szokott derülni. Igaz, az ellenkezője sem. A környezet országok némelyikében zajosabbak a kortárs sikerek, holott az ottani darabok se jobbak a mieinknél. Talán kevesebbet vár tőlük a publikum? Népszerűbbek a színészeik? Jeles rendezők tartják szívügyüknek a kortárs drámairodalom honi próbálkozásait? Az ottani drámaszerzők összetartanak, s nemcsak saját magukat, de társaikat is népszerűsítik? Tudnak örülni egymás sikerének? Nálunk manapság nagyjából két és fél tucat magyar szerző ír színpadi művet (is). Mind a maga külön útján botladozik, ritka, hogy egymás felé pillantanának. Magyar betegség ez, régóta ismerőstünk. Pedig kevés nagyobb öröm van, mint társunkban észrevenni a „jót” – netán a jobbat.

Háy Jánost a Vörösmarty Színház művészeti vezetőjeként én beszéltem rá, hogy első darabját megírja, én jártam ki, hogy Radnóti Zsuzsa legalább egy fél ösztöndíjat kiutaljon az akkor még éppen csak az ismertség határán billegő, tehetséges fiatal írónak. Nagy öröm volt – színházi lehetőségek híján – legalább az elkészült mű rádióváltozatát megrendezni, főszerepében a boldog emlékezetű, tünteményes Kaszás Attilával. Örültem, hogy a darab végül színpadra került, mint ahogyan Háy azután sorra születő, újabb művei is. Boldoggá tesz, hogy ma már nemzetközileg elismert kortárs drámaszerzőnek (is) számít, s hogy ebben egy icipici kartársi részem nekem is van. A határainkon túl sokfelé ismert és játszott Visky András *Alkoholisták* című, talányos (remek)művéről éppen e lap hasábjain ír-

tam „kisesszét”, hogy kedvet csináljak hozzá a honi teátrumoknak. Nemrég mutatták be, Egerben, Szegvári Menyhért rendezésében, játsszók és nézők közös öröme.

Most egy „nehéz sorsú” kollégám darabját szeretném az olvasók figyelmébe ajánlani. Sultz Sándort nem kényeztetik se a múzsák, se a színházak. Mindenki tud róla, mindenki ismeri, mindegyik darabjában „van valami”, de igazi sikert sose ért el. Neveletlen mostoha-gyereke ő az (alig létező) mai magyar drámairodalomnak. Nemrég került kezembe – szinte véletlenül – *MAL'HABA* című darabja, s első olvasásra elvarázsolt. Realista tragédia, faluszéli környezetben – fogalmam sincs, miképp lehet színpadra vinni, hiszen még Mórincz is leesik a mai színpadról –, Csörgheő Csuli a laptop mutatta tájban? A faluszél – akárhogy is – a világ peremét jelenti, a végeket, ahonnan nincs tovább. De mi volna az a tárgyi környezet, amely úgy jeleníti meg a véget, hogy azt a mai színpad „elfogadja”? Hogy ne legyen neveltséges műtárgy a színi deszkán a budi, a kút, a tornác, a kerítés, a kapu? Miért van az, hogy ösztönösen elutasítjuk az efféle díszletet? Valóságként is alig fogadjuk el. Nemrég láttam a televízióban egy széthordott, lerabolt, kifosztott falut – nem akartam hinni a szememnek. Van ilyen? A kultúrház padlóját ma éppúgy eltüzelik, mint száz éve a feltört kastélyokét? A bútorokból most is aprófa lesz? Ez tényleg ma van, itt, minálunk, ahol egy másik csatornán „sztárok” főzik a „vacsit”, s leszólják azt, aki nem tudja, mire való a halkés? („Régi dicsőségünk – halkések az éji homályban...” – idézte kajánul Esterházy, nem is sejtve még, hogy „Szarajevo és Adidas” közül milyen mélységekig zuhanunk, szinte szabadesésben.)

A *MAL'HABA* „hősei” finoman szólva kulturálatlan, önmaguk verbális megfogalmazására abszolút képtelen szereplők, egy sosemvolt család örökre elfuserált lehetősége, megalázottak és megszomorítottak, a kommunikációs társadalomnak nevezett csódtömeg kommunikációképtelen, múltjuktól, jelenüktől és jövőjüktől egyaránt megfosztott áldozatai. Nagyapa, nagyanya, apa, anya, gyerek, barátok – és a sötétség. Sötétség bent és kint, hiába ragyog némelyikük bőrére a divatos piercing. Gyűlölet, erőszak, végtelen butaság. Hajlamos az ember az ilyesmit magától messzire tolni – mi közöm hozzá? És éppen itt szól erősen a darab. Régen bevált dramaturgiai trükk: a nézők jóval többet látnak a hősokból, mint ők saját maguk. Ez a többlet működött a legtöbb vígjátékot, ez teszi lehetővé, hogy mulassunk másokon. Ám Sultz darabja nem vígjáték. A többlettudás most nem derűt ébreszt, nem is pusztá szánalmat, hanem kellemetlen felelősségérzetet. Hol a helyünk ebben a csonka képben? Honnan hiányunk? Sultz világvégi példabeszéde másokról szól – miértünk. A kivészó szolidaritás dallama szüremkedik át a katonatónon. Egyébként is jó darab, remek szerepek vannak benne, s ezt kevés kortárs drámaíróról mondhatni mostanában. Olvassák nyitott szemmel, s játsszák el, ha tudják és merik. Nagyszínpadi mű – nem merem külön szóban írni, pedig lehetne – elfogult reményeim szerint.

Horváth Péter

SZEREPLŐK

JÁNOS, hatvanas
NYANYA, az anyja
TATA, az apja
LILI, a lánya
SZILVI, az unokája
GÉZA, a veje
TITUSZ, harminc körül
GUBACS, huszonéves
Két bérgyilkos

A helyszín: az ötvenes években épült tornácos családi ház udvara, amit ember magasságú léckerítés fog körbe. Balra garázs, a garázsban egy Trabant. A garázs mellett budi. Jobbra téglából épült, téliesített kisebb ház látható, ami azelőtt talán nyári konyha volt. Az udvaron műanyag kerti asztal, kerti székek

I.

Hajnal. Nyanya a szárítókötélről veszi le, hajtogatja össze és rakja kosárba a mosott ruhát. A ház mögött, az utca felől kutya ugat

NYANYA Látod! Még erre se képes! De a lánya se ám! Most mibe tellett volna este a ruhát bevenni? Mért nekem kell ezt is megcsinálnom? Hogy kijöhetek végre az öregember mellől. Neked eláru-lom, röstellem, de így van. Mintha már halott volna, olyan bűdös. Nem bírja a szégyent. Elemészi magát.

Nyanya abbahagyja a munkát, a kapuig megy. Egy nagyobb testű korcs fordul felé

Na? Mit látsz, Cézár? Semmit. Akkor hallgass!

A kutya szűkül, maga után húzza a láncát. Elhallgat. Nyanya visszatér a ruhát leszedni. Némi csend után kitör

Ez itt nem rablótanya, és nem kupleráj! De egyedül voltam ezek ellen. Hetvennyolc évesen! „Ne fájjunk már neked annyira, Nyanya!” Röhögnek.

Autó érkezik, leáll, aztán kocsiajtók csapódása. A kutya most örömeben csahol. Szilvi, Gubacs és Titusz nyomulnak be eléggé felpörögve

De eljött a nap. Tizenhét éve! Fiam! Tizenhét éve csak várlak! Mennyire iszonyú évek! Végtelen, sötét idő!

TITUSZ *(a kutyaához siet, a mobilját nyomkodva eltűnik a ház mögött)*

Hi, véreb! Van még kajád?

SZILVI Szia, dédus!

GUBACS Csókolom!

NYANYA Kapu!

GUBACS Jól van, na! *(Vigyorogva visszamegy, és „látványosan” becsukja a kaput)* Így jó lesz, Nyanya? Vagy még jobban csukjam be?

Szilvi vihog. Titusz kerül elő, ingerülten teszi el a mobiltelefont a kerti asztalra

NYANYA Lennél csak az én lányom.

SZILVI De nem az vagyok.

NYANYA Jól van. Már úgy se tart sokáig.

SZILVI Mert mi lesz?

NYANYA Majd megtudod, az lesz. Majd észreveszed. Te is, meg az anyád is. Meg az apád is. Meg ez a kettő is! Bizony. *(Végzett a ruhák leszedésével, indul befelé)*

GUBACS Hadd segítsék!

NYANYA Ne segítsél!

Gubacs azért csak kiveszi Nyanya kezéből a ruháskosarat, bemegy Nyanya előtt a házba. Szilvi leül Tituszhoz, aki lerángatja magáról a pólját. Titusz jobb bicepszén egy vörös rózsát ábrázoló, igényes tetoválás díszel. Megint próbálkozik a mobillal

SZILVI Kit hívsz, Titusz?

TITUSZ Valakit.

SZILVI Kiborító tud lenni.

TITUSZ Csak mással beszél.

SZILVI A Nyanya.

TITUSZ Amióta ismered, ilyen. Nem? *(Megint leteszi a telefont)*

SZILVI De mással beszél?

TITUSZ Nem mindegy?

Gubacs jön ki a házból vigyorogva, a fejét csóválva

Lekötözted valahová?

GUBACS Ja. A radiátorhoz kellett volna. A szájába meg egy lepedőt, mi? Azt ott felejteti két-három napig.

TITUSZ Csináld meg, ne csak mondd.

GUBACS Megyünk hunyni, bébi?

SZILVI Még nem vagyok álmos.

GUBACS Tőlem pörögjünk még. Maradt valami?

TITUSZ Nem figyeltem.

GUBACS Akkor dobod a kulcsot?

TITUSZ Nyitva van.

GUBACS *(indul kifelé, „komolyan”)* Aztán majd megfújja valaki a ház elől a verdát, testvér, amilyen bűnöző egyének járkálnak ebben a faluban...

TITUSZ Igazad van, kisfiam. Zárd be, amikor visszajössz.

Gubacs ki, rövid csend, Titusz megint próbálkozik a telefontal

SZILVI Figyelj! És nem lesz bajod belőle?

TITUSZ Miből?

SZILVI Hogy leverted azt a törököt.

TITUSZ Tartozott, nem?

SZILVI De mindenki előtt...

TITUSZ Épp azért! Hogy mindenki lássa. Velem nem szórakozhat senki. Köcsögök.

SZILVI Oké, csak ne legyél dühös!

TITUSZ Várjál, végre kicsöng!

Csend, aztán

Anyád!

SZILVI Különbözik a bulit. Még sose jártam ilyen szuper helyen.

TITUSZ Majd belejössz. Egy ilyen bombázó kis csajt faragok belőled. Megígértem.

SZILVI Baromi rendes vagy.

TITUSZ Haverok vagytok, vagy nem? És amit én megígértek, az úgy is lesz. Vagy nem?

SZILVI De.

TITUSZ Én nem verek át senkit. És ez a lényeg.

SZILVI Ettől vagy te a király.

Gubacs jön vissza, három Red Bullt hoz, néhány tablettát vesz elő. Kinyitja a Red Bullokat

GUBACS Már nem elég hidegek.

Isznak. Titusz és Gubacs bevesznek egy tablettát, Szilvi elhárítja

Ma mi a meló, testvér?
TITUSZ Leadnám ezt a kocsit, ha Steve felvonná a telefont.

Nyanya jön ki a verandára, nézi, a fiatalok mit művelnek, aztán kifakad

NYANYA Ezt nézd meg! Hétköznap kora reggel! Büntetőtáborban!

Ott lenne a helyetek! Követ törni!
GUBACS Tessék már kicsit lenyugodni!

NYANYA Ébresztő! Gyertek csak ki! *(Visszacsörtet a házba)*

TITUSZ Mondtam, hogy kötözd meg!

GUBACS Frankóra az lesz.

SZILVI *(nem nagyon figyelt az imént a dédnagyanyjára)* De tényleg nem lesz baj?

TITUSZ Ne aggódjál! Te mért aggódsz?

GUBACS Titusz tudja, mit csinál.

SZILVI Oké, Gubacs... Titusz tudja.

2.

Nyanya ráncigálja ki Gézat, mögöttük Lili támolyog ki. Géza trikóban, kloittgatyában, Lili hálórúhában, álmosan

NYANYA Látod? Látjátok?

GÉZA Mi van megint?

NYANYA A lányod! Meg a bűnöző barátai!

GÉZA De mit kéne látnom?

NYANYA Tizenhét éves! És máris egy... majd megmondtam, micsoda!

Géza röffent, visszamegy a házba. Lili még teljesen kába

LILI Szilvikém, menjél aludni...

NYANYA Hogy meri maga elzüllesztzeni ezt a gyereket?!

TITUSZ *(mosolyogva, hűvösen)* Élni tanítom. Van ilyen.

NYANYA Nálunk nincs ilyen!

SZILVI Anya, szólj már a dédire!

Lili legyint, visszamegy a házba

Mit avatkozol te mindenbe bele?!

NYANYA Sipirc az ágyba!

TITUSZ Vén kánya.

NYANYA Briganti!

TITUSZ *(mosolyog)* Csak egy korrekt üzletember, csókolom.

NYANYA Egy aljas, gyilkos haramia!

LILI *(kiált odabentről)* Nyanya!

NYANYA Sirtok ti ma még!

LILI *(jön ki, felébredt)* Én is tudok ám balhézni. Ugye? Ismer.

Kell az magának? Bezárlak ám Tata mellé a szobádba!

Nyanya váratlanul meghunyászkodik. Lili visszamegy. Nyanya elindul. Kitér

NYANYA A ruhát vetted volna be! Tegnap este! Mert rászállt ám a mocskos harmat. De nem mosom ki újra a göncötöket! Jártok így, alusztok ebben. Nem is való nektek a tiszta.

Nyanya dülva-fülva csörtet a ház mögé, a konyhakertbe. Csend. Titusz feláll, a mobilt nyomkodva kísértál a kertkapun. A kutya fut elé

TITUSZ Mi van, szépségem? Várjál, hozok neked valamit!

Titusz kimegy, a kutya lassan megnyugszik. Csend

GUBACS *(nagyot ásít)* Bébi, bébi, mégis kezdek elpunnyadni.

SZILVI Tőled is hányok.

GUBACS Tőlem? Mért? Na ne már! Bántottalak?

SZILVI Nem.

GUBACS A csajom vagy.

SZILVI Nem vagyok a csajod!

GUBACS Mi a...? Nem volt sirály az este?

SZILVI De.

GUBACS Akkor meg?

SZILVI Mért van nekem ilyen családom?!

GUBACS Jó vagy nálam. Vagy nem vagy jó nálam?

SZILVI De.

GUBACS Akkor meg velem ne balhézz!

SZILVI Mindenki másnak normális a családja.

GUBACS Kikről beszélsz? Olyan, hogy normális család, nincsen.

SZILVI Az osztályban mindenkinek van, csak nekem nincsen.

GUBACS Mondom, hogy nincs.

SZILVI Akkor meg kopjál le!

GUBACS Vagy még mindig a tetkómtól szívod magad?

SZILVI Kit érdekel a tetkód?!

GUBACS És arra mit fogsz lépni, ha egyszer úgy jövök haza, hogy egy jakuza?

3.

Géza jön ki a házból, munkásruhában. Két jókora bőrdönt cipel, akkurátusan leteszi őket a tornác lépcsője mellé, aztán Szilvit és Gubacsot kikerülve igyekszik a garázshoz. Szilvi feláll, bemegy a kisházba. Géza felnyitja a Trabant motorházának tetejét, szerelgetni kezd

GUBACS De nem indul be, mi, Géza bá'? *(Gézához slattyog, ásít, belenéz a motorházba)* És kitalálta már, hogy hol véres a torka?

GÉZA Ha a torka véres, akkor a torkánál, nem?

GUBACS De, különben... Szóval akkor sehogy se indul be, az a baja.

GÉZA Nem jó, az a baja.

GUBACS Mert ha beindul, elhúz innen?

GÉZA Muszáj vagyok.

GUBACS Ma se segítsek?

GÉZA Csinálom én.

GUBACS De mért akar mindenáron elhúzni, Géza bá'?

Géza csak ránéz Gubacsra, nem válaszol

Különben az én faterom megcsinálta.

GÉZA Jól tette.

GUBACS Ja. Már nagyon rágták egymást. Azt akkor pont otthon dekkoltam, amikor a fater majdnem megfojtotta. Mit tudom én, mért pont azért, mert anyám menni akart a szupermaciba. Akciós konzervekért. Aztán akkor úgy szedtem le anyámról a fatert, hogy ökölrel jól tarkón csaptam. Attól megszédült. Pedig én nem vagyok ám olyan manus, Géza bá'. Tetszik ismerni.

Szilvi jön ki a kisházból bugyiban, pólóban, papucsban. Bemegy a nagyházba

Mert nem attól véres, hogy csak a gyertyák koszosak, ez már vagy százszor kiderült.

GÉZA Azok most nincsenek is benne.

GUBACS De koszosak voltak.

GÉZA A régiék. Azok koszosak voltak. Az újak vadi újak.

GUBACS De akkor mért nem indul?

GÉZA Ha tudnám, már itt se lennék! Bepakolnám a bőrdőnjeimet, kiállnék, és papá nélkül raknám be az egyest, fiam!

Titusz jön be az utcáról. Egy műcsontot dob a szűkölő kutyának, aztán visszaül a kerti asztalhoz, iszik a dobozból

GUBACS Mit szólsz, testvér?

TITUSZ Mi van? Mihez?

GUBACS Hogy Géza bá'-nak sehogy nem indul be a Trabantja.

TITUSZ Ja.

GÉZA *(egy csavarkulccsal a kezében megemeli a hangját)* Pedig másnak kéne ám elmennie!

Titusz ásít. Géza hangja megcsuklik

GÉZA Másnak! És nem nekem! Hanem neked, Titusz! Neked!

TITUSZ Értelek.

GÉZA Mert arcátlan vagy ám, halld? Befogadtunk! Itt bujkálsz. Aztán mit csinálsz? Csak pár napra engedtem meg, hogy maradj.

Szilvi jön ki a házból, megáll a tornáccon egy pohárral a kezében, fogat mos

Mert a lányom barátja kérte! És amit az én kislányom kér tőlem, azt én nem bírom megtagadni tőle. De te mióta bujkálsz itt? Hónapok óta.

TITUSZ Örülj neki.

GÉZA Örüljek? Mért örüljek? Ha itt kapnak el, minket is lecsuknak! Mert bújtatunk, nem?

TITUSZ Napi öt rugómba vagytok legalább, köcsög.

GÉZA Akkor se nekem kéne ám elmennem!

GUBACS Ne kötözködjön már vele, Géza bá!

GÉZA Nem kötözködök én! Csak nem értem, hogy lehet ez.

TITUSZ (már indulatosan) Mit nem értesz, hájas?!
GÉZA Ne beszélj így velem!

TITUSZ Ma ne akarj engem megtalálni, hallod?

GÉZA Mától akkor is bujkálj máshol!

GUBACS Maradjon már, Géza bá!

Géza elhallgat, Titusz megnyugszik, elfordul tőle. Szilvi kiköpi a porba a fogkrém habját, visszamegy a házba

GÉZA (kitör) És ne alázzál meg, legalább a lányom előtt!

Titusz Gézához megy, egészen közel áll meg, Géza elhátrál a Trabantig, a csavarkulcsot védekezőn maga elé tartja

TITUSZ Nincs teneked lányod.

GÉZA Nincs?! Dehogy nincs! Van!

TITUSZ Neked semmi sincs.

Géza megpróbálja kikerülni Tituszt, ám ő nem engedi

Érthető?

GÉZA Engedj!

Szilvi jön ki újra a házból. Géza elslisszol Titusz mellett. Meglátja Szilvit, találkozik a pillantásuk. Géza irányt változtat, bemenekül a bu-diba, magára zárja az ajtaját. Titusz a fejét csóválja

GÉZA (bentről visítva) Anyádat!

Szilvi elmozdul a tornácra, megint bemegy a kisházba. Titusz visszaindul az asztalhoz, aztán a budinál köt ki, bedörömböl

TITUSZ Hallod? Hadd adjak egy tanácsot, malacka! Ha hívnak, akkor se menjél el pornószárnak. Tiszta égés lenne. Vette?

Elunja a dolgot, az asztalhoz megy, leül. Gubacs követi

Egyelőre megtartjuk a kocsit. Nem kell neki.

GUBACS Ne már! Beszélte veled? Legalább nyolcat megér, nem?

TITUSZ Papírok nélkül másfelet.

GUBACS De mért nem kell neki?

TITUSZ Kussoljál te is!

GUBACS Oké. Akkor egyelőre megtartjuk. Tök király verda.

Figyeljél, a szalonban tízért nem kapod meg!

GÉZA (nyitja ki a budiajtót) És megint fel foglak jelenteni! Hogy itt bujkálsz!

TITUSZ Jelentsél, Géza.

GÉZA Hol van az előírva, hogy én egy körözött személyt eltűrjek?!

TITUSZ Állítsd már le!

GUBACS Géza bá, ezt máskor, oké?

GÉZA A börtönben! Majd ott elválik, mekkora király vagy.

Titusz lassan feláll, elindul a budi felé. Géza magára csapja az ajtót. Titusz megáll, legyint

GUBACS Ja, szerintem se verd meg.

TITUSZ Akárkit nem verek meg.

GUBACS Meg a csajom apja.

Titusz visszaül, a kezébe veszi, nézi a mobilt. Halkan szólal meg

TITUSZ Kómában van, testvér.

GUBACS Mi van?

TITUSZ A kórházban lélegeztetik.

GUBACS A Juszufot?!

Csend, Gubacs csak bámul

Hát ez nagy szívás, nem?

Titusz a fejét rázza

Akkor ez... És ha megmurdel? Gyilkosság?

TITUSZ Neki állt feljebb! Megmondtam, ha nincs lóvé, visszük a verdát. Korrekt?

GUBACS Igazad van. De ha megmurdel?

TITUSZ Bazmeg!

GÉZA (nyitja ki a budiajtót) És vidd csak magaddal azt a ribanc feleséget!

TITUSZ Ez nem lehet igaz.

GÉZA Nekem nem kell! Vidd!

Nyanya kerül elő a konyhakertből, kaskában zöldséget hoz. Végigméri a társaságot

GUBACS Csókolom!

Nyanya egy szó nélkül bemegy a házba

TITUSZ Figyelj, Géza! Értelek én téged. De te is érts meg engem.

Ez nem az a nap. Felfogtad?

GUBACS Higgye el, Géza bá, ez badiból nem az a nap.

GÉZA Mért, mi van ma?

TITUSZ Ma az van, hogy nem akarok bántani.

GÉZA Pedig feljelentelek.

TITUSZ Ahhoz előbb ki kéne jönnöd a budiból...

GÉZA Majd ha akarok, kijövök.

4.

Lili jön ki rosszkedvűen a házból utcai ruhában, szatyorról a kezében

LILI Ez az új divat, hogy már kora hajnaltól mindenki üvöltözik?

GÉZA És majd ha akarok, nem üvöltözök!

Géza most büszkén csukja magára a budi ajtaját. Lili csak legyint

LILI Szilvi?

GUBACS Szunyál már, szerintem.

LILI (a kisházhoz megy, benyit) Szilvi, mit csinálsz?

SZILVI (bentről) Anya! Nem tudsz kopogni?

LILI Rájöttem, hogy még csak péntek van. Lekésed a buszt.

SZILVI És? Álmos vagyok.

LILI Ki fognak rúgni az iskolából! Megmonda az osztályfőnök.

Ha csak még egy napot is hiányzol igazolatlanul.

SZILVI Nem érdekel.

LILI Kelj fel és menj be!

SZILVI Minek?

LILI Az orvost is felhívom, hogy ne adjon többé igazolást neked.

SZILVI Hívjad! Úgyis ír...

GUBACS Figyelj, Lili, Szilvi tényleg nagyon álmos...

LILI Hányszor kértelek, hogy hétköznap legkésőbb este tízre hozd haza?

GUBACS Oké, csak...

SZILVI Aludhatnék végre?

LILI Kérlek. Rúgjanak csak ki. Nem kell neked az az érettségi. Minek is kéne?

Becsukja az ajtót, aztán átmegy az udvaron, ki a kertkapun

TITUSZ Hová mész?

LILI Mégis hová? A közértbe.

TITUSZ (Lilihez csatlakozik) Elviszlek.

LILI Minek? Három sarok.

A kutya Tituszra vakkant

TITUSZ Ne rinyálj már, mindjárt jövök.

Titusz és Lili kimennek. A kocsí beindul, aztán távolodik. Gubacs még ül az asztalnál egy darabig. Bemenne Szilvi után, aztán inkább rágyújt

5.

Nyanya tolja ki Tatát a toloszékben. Leügyeskedik a tornáclépcsőre ácsolt „rámpán”, aztán megint csak szó nélkül visszamegy a házba. Gubacs „elgondolkodva” dohányszik, ám megérzi, hogy Tata őt fürkészi

GUBACS („vidáman”) Hello, Tata!

Tata arca meg se rezdül, csak néz. Gubacs megszólalásai között hosszú, kínos csendek

Hogy van ma? Kér egy slukkot? Nem? Oké. Még köhögnénk tőle, mi? Különben adhatok...

Nyanya jön ki, egy pléddelel betakargatja Tatát

Na én akkor...

Gubacs elpöcköli az égő cigarettát, bemegy Szilvihez a kisházba. Nyanya Gubacs után néz, aztán a cigarettára. Érte megy, eltápossa, lehajol a csikkért, a kerti asztalhoz megy, a hamutálba dobja, aztán visszafordul Tatához

NYANYA Most magadnál vagy?

TATA (nehezen artikulál) Ki?

NYANYA Mit kérdezel?

TATA Ki ez?

NYANYA Na, jól van.

Tata ebbe belenyugszik, lehajtja a fejét. Nyanya körülnéz, úgy tűnik, senki nincs a közelben. Köténye zsebéből egy táviratot vesz elő

Tata! Látod ezt? Nézd meg! Távirat! Tegnap este kaptuk! Nézd már meg!

Megemeli Tata fejét, az orra alá dugja a táviratot

Látod? Felismered, mi ez? Távirat! Mit gondolsz, ki küldte?

TATA Távirat.

NYANYA János! A Jani küldte! A fiam!

TATA De ez ki?

NYANYA Ki kicsoda?

TATA Ez a... cigarettás.

NYANYA Figyelj már, Tata!

Tata megint lehajtja a fejét, Nyanya most már ingerülten dugja a táviratot az orra alá

Azt írja, ma érkeznek! Érted? Kiengedték! A Janit! Érted?

Tata felemeli a fejét, néz Nyanyára és a táviratra

Csak hogy felfogtad!

TATA Jani?

NYANYA Jön! És én csirkeaprólék-levest főzök neki. Jó sok zöldséggel, ahogy szereti. Emlékszel még? Rengeteg cérnatésztával! És erős paprikával! Emlékszel? Te is úgy szereted.

TATA Csirkefej.

Géza hallgatózik a budiból

NYANYA Nem leszünk többé egyedül, Tata! Jön! Az én erős, okos fiam! És bosszút áll! Érted? Bosszút! És nekünk soha többé nem kell szégyellnünk magunkat, Tata! Emelt fővel sétálhatunk a faluban!

TATA Jani?

NYANYA Kiúzi ezeket innen! Kezdve azzal az árulóval. Még le se megy máma a nap, és Lili sírva fog könyörögni. Bár megölhetné

őket! Mind megérdemelné. Kivételesen. Mert nincs ezeknek lelkiük. Úgy él mindegyik, akár az állat. Láttad? Ez is csak úgy elpöcköli az égő csikket! Az udvar közepébe. Talán ő söpri fel?! Vagy az unokád? Vagy Szilvi? Én! A cseléd! Én persze zokszó nélkül megyek, eltáposom, és a fájós derekammal lehajolok érte. Én le. És ha legközelebb felgyullad valami? Akár a por is! És tegnap estig azt kívántam, bár gyulladna! Égne le a ház! És ha másképp nem megy, majd felgyújtom én! Hogy ne kell tőrjem ezt a fertőt, ezt a gyalázatot, amit ezek hoztak ide magukkal! De te tehetsz ám erről is, hallod?!

Tata harmadszor is lehajtja a fejét

Helyes, csak röstelkedjél! Bár szakadt volna meg inkább az a jó szíved akkor! Agyalágyult. Nyomorék!

Tata Nyanyára néz

Most mit bámulsz?

TATA Inni.

NYANYA Mit kérsz?

TATA Szomjas Tata.

NYANYA Ja, inni!

Nyanya bemegy a házba. Tata vár egy kicsit, aztán megpróbál felállni a toloszékben. Karjai segítségével kissé feltornázza magát, ám találkozik a budiból kileső, ámuló Gézával a tekintete. Ettől elengedi magát, visszazuhan a toloszékbe. Géza visszahúzódik a budiba. Nyanya jön ki egy pohár vízzel, újból diadalittas. Megitatja Tatát, közben

De máától vége van, Tata! Igyál! Vége van! És ezek még nem is sejtenek semmit. Képzeld csak el az arcukat! Jönnek be a kapun, János meg ott ül a kerti asztalnál. Lili szörnyethal, az biztos. Mert most el kell számolnia. Sötét idő. Kérsz még vizet?

Tata megrázza a fejét, Nyanya leteszi a poharat az asztalra. Megnézi magának az egyik Red Bull-os dobozt. Undorodva leteszi

Addig jó, amíg az ember csak a tévében lát ilyet. (Gondol egyet, felveszi a poharat, indul be a házba) Hallod, Tata? Még az is lehet, hogy meggyógyulsz? Vagy te már nem gyógyulsz meg? Az orvos nem mondta a kórházban, hogy nem gyógyulhatsz meg. Csak azt mondta, vigyázzunk, nehogy megüssön a szél újra. És én vigyázok rád. Vagy nem vigyázok rád? Csak a szagodat nem bírom, hiába is mosdatlak, hiába pucolom naponta háromszor ki a ganajt alólad, hiába forgatlak, emellek, majd belerokkanok. Mert az unokád hozzád se ér, annyira undorodik tőled. Pedig te fogadtad be. Ha nem lettél volna olyan bolond, tíz éve az utcán lakna, és a sarkon kéregetne. Mi? Holnaptól már a fiad pucolja ki alólad a sarad.

TATA (alig hallhatóan) Jani.

NYANYA Mit mondasz?

TATA Jani!

NYANYA Okos vagy.

6.

Lili ér haza, teli szatyorral. Megnézi magának Nyanyát, Tatát, aztán menne be a házba

NYANYA Kapu!

LILI Tessék?

NYANYA A kaput!

LILI Jön Titusz.

NYANYA A kapu akkor se maradhat nyitva!

LILI Akkor csukja be maga! (Bemegy a házba)

NYANYA (ingerülten néz utána) Jól van, leány. Jól van. (Becepja a kaput, aztán jó vissza) Egy jó mély gödrot ásni, elevenen belelökni, aztán megkövezni. Így intézték el az ilyet a Bibliában. A többit meg a pusztába kiűzni, hogy ott haljanak étlen, szomjan.

LILI (kinéz) Nyanya, mért főz ma levest?

NYANYA Mért ne főzhetnék levest?

LILI Mert hétköznap sose főzünk levest.

NYANYA És akkor ma nem hétköznap van.

LILI Ünnepepsz valamit?
NYANYA Talán igen, talán nem. Mióta érdekel?
LILI Nekem fel kell tennem a kávé, meg kell sütnöm a tojást, és fel kell forralnom a tejet!

Lili indul vissza, Nyanya dühösen követi

NYANYA Te! Le ne merd venni azt a fazekat onnan!
LILI Csak öt perc, és visszateszem.
NYANYA De öt percre se vedd le!
LILI A jó életbe, már megint szórakozik?!

Lili és Nyanya bemennek. Csend. Géza jön ki a budiból. Tata felemeli a fejét, figyel Gézát, aki megáll Tata mellett, zavart mosollyal megveregeti Tata vállát

GÉZA Jól van, Tata.
TATA Jani!
GÉZA Hallottam, Tata...

Géza bemegy a házba, Tata megint lehajítja a fejét. Hosszú csend után robban mindenki kifelé. Elöl Nyanya, utána Lili, aztán nagy sokára Géza

LILI Adja ide rögtön azt a táviratot!
NYANYA Dehogy adom!
LILI De! Ideadja! Ideadod!

Csaknem dulakodnak

NYANYA Én kaptam! Nekem küldte!
LILI Azért csak hadd lássam!
NYANYA Soha!
LILI Ideadod rögtön!
NYANYA (előveszi, a szívéhez szorítja a táviratot) Soha!
LILI (kitépi a kezéből. Elolvassa, aztán összegyűri) Hogy mer az idejönni?!
NYANYA Add vissza!
LILI (lenéz a kezére, aztán Nyanyának adja a galacsint) És hogy mer-te maga ezt eltitkolni?
NYANYA Nekem írta!

Lili csak néz Nyanyára. Géza ér ki a tornáca

GÉZA Lilikém, nincs semmi baj!
LILI Nincs?!

Lili Géza mellett beviharzik a házba. Nyanya kihajtogatja, elsimogatja a papírt

NYANYA Így is jó. Még jobb.
GÉZA És... pontosan mikor érkeznek?
NYANYA Van idejük rettegni.
GÉZA Mert csak illene vennünk egy pár üveg jó hideg sört, nem?
LILI (kiront) Ide az be nem teheti a lábát!
NYANYA Félsz, mi?
LILI Kihívom rá a rendőrséget!
NYANYA Félsz hát. Van is mitől.
GÉZA Szívem, nem kéne vennünk egy pár üveg jó hideg sört?
LILI Majd a rendőrök megmondják! Elviszik!
NYANYA A fiam. Nincs hatalom, aki elvigye. Itt lakik.
LILI Nem lakik itt!
NYANYA Te nem laksz itt. Sose laktál itt. De mától biztos nem laksz itt.
LILI Mert?
NYANYA Mert jön az apád, és legyél nyugodt, hogy elszámol veled. És a nagyapád most nem tud ám közbelépni.

Egy pillanatra mind Tatára néznek, aki könyörögve bámul Lilire

LILI Megölte az anyámat!
NYANYA Nem igaz.
LILI De megölte!
NYANYA Te. Te ölted meg. Az apádat. Tizenhét évet ült miattad!

LILI Akasztották volna fel! Gyilkos! (Megint bemenekül a házba)

GÉZA Erzszi néném... ezt így, elvégre...
NYANYA Magának nem kell félnie semmitől, Géza.
GÉZA Én... Mért is félnék? De...
NYANYA Embernek ugyan maga se ember, de maga nem tehet semmiről. János magát mindig is sajnálta, Géza. Pedig maga még egy beszélőre se mert soha bejönni.
GÉZA Nem arról van szó, csak... Most tényleg ne ugorjak el egy pár hideg sört a boltba? Úgy értem, Jánosnak azért azt kár volt üzengetni, hogy kiirtja Lilit, ha szabadul. Hogy az lesz az első dolga.
Tudom, hogy ezt csak úgy dühében...
NYANYA És ha nem csak úgy?
GÉZA Hát... Erzszi néném volt ott...
TATA (rázza a fejét) Ne... nem... sose..!
NYANYA Tata, te hallgass!

Lili jön ki, hidegen szólal meg

LILI És azt hiszi, hogy nem tudom megvédeni magamat?
GÉZA Hát persze, hogy semmi baj nem lesz, Lili!
LILI Nem rád gondoltam, Géza.
NYANYA Csakhogy az én fiamnak a te gengsztered egy kismiska...
LILI Nem kell nekem ehhez Titusz.
NYANYA Akkor mi kell? Hadd tudjam!
LILI Maga csak azt tudja, hogy mától vége van a jó világnak. Se én, se Géza nem segítünk magán.
NYANYA Mit segítettél eddig te nekem?!LILI Ki tartja rendben ezt a házat? És kinek a kenyerét eszi maga?
GÉZA Lilikém...!
NYANYA Kihozzam a füzetemet, hogy tíz év óta mennyi lakbérrel tartoztok nekem?
LILI Hát ez az. Lakbért kérni a saját unokájától. Ez maga. Aztán pénzt lopni a ruhásszekrényből. Ez is maga.
NYANYA Mi? Hogy mit csináltam én?!LILI Lopsz.
NYANYA Én?!GÉZA Lányok! Lányok! Nem lop itt senki!
TATA (felvihog) Lopsz, Nyanya!
NYANYA Nahát! Ez! Ezt! Tata!
TATA Lop a Nyanya!

Nyanya végképp vérig sértve megy be a házba. Lili egy kicsit örül a győzelmének

LILI Kösz, Tata!
TATA Nyanya is lop. Tata is lop. Lili is lop. Mindenki lop.
GÉZA Szóval akkor hozok néhány üveg hideg sört.
LILI Maradj már azzal a sörrrel! Inkább fogd a bőröndjeidet!
GÉZA Jól van na! (Elindul a bőröndökkel a házba)
LILI Ne oda!
GÉZA Hát akkor hová...?
LILI Menj el! Ma tényleg tűnj el!
GÉZA De... de a kocsim még...
LILI Ha ilyen ez a nap, legyen ilyen.

Lili otthagyja Gézát, átsétál az udvaron, kinéz a kapun. Géza leteszi a bőröndöket. Követi Lilit. Közben

GÉZA Most nem mehetek.
LILI De. Mehetsz.
GÉZA Ki véd meg?
LILI Majd én magamat. (Gézára néz, aztán megint kifelé)
GÉZA Mit bámulsz annyira? Azt a limuzint? Mit keres az itt?

Lili nem válaszol

Titusz bűntársai?

Lili nem válaszol

Figyelj, legalább előttem ne bámuld!
LILI Akkor menj innen!
GÉZA A szomszédból most is idenéznek.
LILI Hadd nézzenek!

GÉZA (elfordul, néhány lépést tesz, visszafordul) Mit ártottam én neked?

LILI Jaj, Gézuka!

Lili bemegy a házba. Géza tehetetlenül néz utána, aztán tekintete a Tatára téved, ám ő megint lehorgasztott fejjel, csukott szemmel ül. Géza megfordul, néhány tétova lépést tesz, aztán váratlan dührohamban beleserül a budiajtóba

GÉZA A ribanc!

A sírás határán, bicegve jut a Trabanthoz, ott a sárhányóra támaszkodva csak bámul maga elé

7.

Titusz jön be, nyitva hagyja a kaput. A kutya vakkantva rámozdul, ám Titusz most leinti. Megnézi magának Gézát, aztán leül az asztalhoz. Két tenyerébe rejti az arcát, onnan bámulja az egyik Red Bul-los dobozt. Géza Tituszhoz fordul, aztán tehetetlen indulatában belevágja a csavarkulcsot a motorházba

TITUSZ Mit csapkodsz?!

GÉZA Semmit.

TITUSZ Az anyádnak vuduzol engem?

GÉZA Leejtettem!

TITUSZ Nem világos, hogy síkideg vagyok ma?

GÉZA De. Világos.

Géza Titusz tekintetét kerülve térdel le a Trabant mellé, hogy megkeresse a csavarkulcsot. Titusz elfordul

TITUSZ Köcsög.

Csend. Csak Géza nyög, ahogy lehasal, és úgy tapogat a Trabant alatt. Nyanya jön ki a házból. Atöltözött fekete ruhába. Megnézi Tatát, megigazítja a pokrócot. Tata felnéz, mosolyog. Nyanya megy ki, hűvösen végigméri Tituszt, kimegy, becsukja a kaput. Titusz iszik az egyik Red Bullból, morog

Tetűk.

Géza kászálódik fel, megtalálta a csavarkulcsot. Csend, aztán

GÉZA Hallod? A pesti buszhoz megy, szerintem.

TITUSZ És?

GÉZA És ha tényleg megjön a fia, akkor nagy bajban vagy.

TITUSZ Mit ugatsz?

GÉZA Kiengedték a fiát. Tegnap szabadult. Sejtéd, mit jelent ez?

TITUSZ Mit?

GÉZA Te hozzá sehol se vagy. A Jani az nem ismer se istent, se embert. Az rögtön üt. És azzal, ami a kezében van. Én ismerem több mint harminc éve. Janinak sose volt gond félholtra rugdosni valakit. Józsefvárosban nem volt kocsma, ahonnan a zsaruk elő ne állították volna.

TITUSZ Szóval ekkora pankrátor, mi?

GÉZA Azért szólok.

TITUSZ Mért is?

GÉZA Egyet a börtönben is ölt.

TITUSZ Na ne vetíts! Ezt eddig senki se mesélte.

GÉZA Nálunk nem szokás dicsekedni az ilyesmivel. Mért, mit hitél? Mért kapta a nyolc évéhez az életfogytot?

TITUSZ Hát persze... Aztán kit ölt meg? Egy csótányt a falon?

GÉZA Biztos egy olyan nagyopofájút, mint amilyen te vagy.

TITUSZ Jaj, hájas, te frankón ki akarod ma húzni nálam a gyufát.

GÉZA Én nem. Én csak szólok. Lili is pakol már.

TITUSZ Mit csinál?

GÉZA Tudod. Neki is megüzente, hogy megöli. És tudod, mi van?

Szerintem meg is teszi. Mert ellene tanúskodott. Aztán közben az is ki fog ám derülni, hogy te meg mit izélsz itt.

Titusz nagyot nyújtózkodik, közben ásít, lassan feláll, Gézához ballag, aki újra csak hátrál előre. Titusz lusta mozdulattal hátranyúl a dereká-

hoz. Egy pisztolyt vesz elő, kibiztosítja, felhúzza, Géza arcába nyomja, így fekteti rá a Trabant motorházára. Géza rettegve, hebegve

Látod, mi ez?

GÉZA A gázpisztolyod.

LILI (kirohan a házból, Tituszba akaszkozik) Titusz! Mit csinálsz?

TITUSZ És tudod, mért van nekem gázpisztolyom?

GÉZA Mondtad. Mert azt a törvény nem bünteti.

LILI Ne bánts!

TITUSZ Viszont ha pofán lövök valakit, attól annak annyi.

GÉZA Engem mért lónél pofán?

TITUSZ Például hogy bekussoljál végre. (Elég durván eltolja magától Lilit)

GÉZA Én csak figyelmeztettek!

Titusz otthagya Gézát, ám előtte még rácsapja a motorház tetejét. Géza felívült, de nem moccan. Tata nézi kifejezéstelen tekintettel az egészet. Titusz rávicsorog, elteszi a pisztolyt

TITUSZ Tetszik a műsor, Tata?

LILI Állat vagy! Hallod? Mért bántottad?

TITUSZ Mert tele van a tököm vele.

LILI Akkor se bánthatod! Géza, jól vagy? (Felhajtja a motorháztetőt)

GÉZA Jaj, anyukám!

LILI Kérj Gézától bocsánatot!

Titusz Lilire néz, aztán Gézára, onnan a tekintete a bőröndökre téved

TITUSZ Bocsánatot. Frankón? Oké. Figyelj csak!

A bőröndökhöz megy, felkapja őket, a kerítéshez rohan velük, nagy ívben áthajtja az utcára mind a kettőt

Te is figyelj, Géza! Bocsánat! Így süts? Veszed a lapot? Ennyi elég?

Vagy nem elég? Oké!

LILI Titusz!

Titusz Gézához lép, lerángatja a Trabantról, aztán a nyakánál fogva húzza a kapuhoz a visító férfit

TITUSZ Így gondolod? Na, gyérünk! A kurva anyádat! Nesze neked bocsánat! Meg ne lássalak többé! (Kilöki a kapun Gézát, most be is csapja. Lilihez fordul) Megfelel? Adjak még neki?

GÉZA (kintről) Te szemét! Te rohadt szemét!

Titusz kivágja a kaput, kirohan. Lili nem mozdul

Lili!

TITUSZ Azt mondtam, hogy ne lássalak többé!

GÉZA Lili!

TITUSZ Kapd föl a bőröndjeidet! Mozogj!

Rövid csend. Géza tűnik fel a kapuban, benéz, találkozik a tekintete a feleségével, aztán elfordítja a fejét, eltűnik. Titusz áll a kapuban a helyére. Gézát figyeli. Lili visszamegy a házba

8.

Titusz elégedetten hagyja ott a kaput, visszatér a kerti asztalhoz, leül. Meglátja a Red Bull-os dobozt, mellette a mobiltelefont, ettől rögtön elkomorodik. Némi gondolkodás után benyomkod egy számot. Amikor beszélni kezd, még az arckifejezése is megváltozik

TITUSZ Hi, boss! Figyelj, testvér, ezt az előbb nem mondhattad komolyan. Mi? Dehogy ütöttem meg azt a Juszufot annyira! Hát biztos beverte a buráját az aszfaltba, amikor lecsaptam! Most akkor nehogy már erről én tehessek! Nem te küldtél, hogy rendezzem vele a tartozását? Most akkor nem léphetsz ki alólam, testvér! Ha te nem szólsz nekik, egyedül naná, hogy kevés vagyok hozzájuk! Különböznem ne már rinyáljunk tőlük! De te dumálsz velük, hogy baleszt volt! Arra a köcsögre meg csörög már rá, hogy vegye már vissza verdáját. Mert nem is tudtuk, hogy az övé. Vagy hantázz va-

lamit! Mert az a te pénzed, boss! Vagy nem? Ne csináld már ezt, Steve! Figyelj, ha délután bemegyek hozzád, akkor... Mért ne menjek?

Tátott szájjal, kerek szemmel veszi el a füléről a telefont. Tehetetlenül néz körbe. Meglátja Tatát

Te meg mit bámulsz?!

Tata csak „idétlenül” somolyog. Lili jön ki a házból. Halkan szólal meg

LILI Mégiscsak a férjem.

TITUSZ A rántottám kész van?

LILI (leül az asztalhoz) Jön az apám.

Titusz megfogja Lili kezét. Tata felvihog. Titusz Tatához fordul

TITUSZ Kirándulni megy a Tata?

Titusz hátratulja az öreget a konyhakertbe. Lili a ház sarkáig követi őket. Közben

LILI Az ki volt?

TITUSZ Ki ki?

LILI Abban a nagy fekete Mercóban az előbb.

TITUSZ Ja? Csak egy patkány.

LILI Milyen patkány?

TITUSZ Közöd? Őt is elküldtem az anyjába! Engem senki nem nézhet hülyének! Világos? Én mindenkinek megmondom a frankót.

Vagy nem így van?

LILI De.

TITUSZ Hogy robbantanák fel!

LILI A mercósat?

TITUSZ Vagy egy Uzival be az ablakon.

LILI Dühös vagy.

TITUSZ Én?! De az lesz. Csak szórakozzanak velem.

A kapuhoz megy, kinéz, visszajön. Nyugodtabb. Leül

Hunynom kéne kicsit.

LILI Mindjárt megsütöm a tojást.

TITUSZ Ha megjön apád és szívózik...

LILI Mindjárt indulok dolgozni.

TITUSZ Na látod. Azokat kéne kirabolni! Mi?

LILI Ugyan már! Királyék rendes emberek.

TITUSZ Ja. Éjszaka. Közben a csávót jól fejbe rugdosni a felesége meg a kölykei előtt.

LILI Mért mondasz ilyeneket?

TITUSZ Egy éjszaka. Oké! Ne nézz már így rám, csak hülyéskedek.

Tudod, ki ülne húsz évet egy mocsok kis fagyaltosért?

LILI Néha tényleg elhiszem, hogy képes lennél ilyesmire.

TITUSZ Akkor rosszul ismersz. Én még soha senkit nem bántottam, csak ha...

LILI Gézát is bántottad.

TITUSZ Beülök a kocsiba, megkeresem és visszahozom. Akarod?

LILI (feláll, megy a bicikliért a garázsba, a kapunál visszafordul) Inkább engem vigyél el innen! És Szilvi! Azt mondtad, bármikor, csak szóljak.

TITUSZ Most hová vigyelek?

LILI Azt mondtad, csak miattam dekkolsz itt.

TITUSZ Most nem tudlak.

LILI Azt mondtad, bármikor. Mert akárhol lakhatnál, más haveroknál, vagy akár mikor bérelhetnél egy lakást is.

TITUSZ Hány éves az apád?

LILI Hatvan?

TITUSZ És szerinted? Nem nyomom le fél kézzel?!

LILI Nem ismered.

TITUSZ Na, tűnj előlem!

Lili kimegy, Titusz visszajön az asztalhoz. Veszi a mobilját, kikeres a memóriából egy számot, aztán nyomkod

9.

TITUSZ Na, szálem! Titusz. Mért, mit gondoltál, ki az anyám vagyok? Figyelj, baromira sajnálom, ami az unokaöccséddel történt. Úgyhogy mi lenne, ha szépen visszaadnám a verdát, és a többit megbeszelnéd azzal a köcsög Steve-vel? Mert?! Ő küldött, nem én találok ki a munkát magamnak. Understand? Vagy oroszul ugassam? Nem vagyok az ellenséged. Vetted? Én nem keresem a bajt. Szóval hová vigyem most rögtön a kocsi? (Dühében összenyomorgatja az egyik Red Bull-os dobozt) Rohadt török! Az anyádba húzzál te is haza!

Lecsapja a mobiltelefont az asztalra, körbejár az udvaron. Gubacs jön ki alsógatyában a kisházból. Gubacs jobb karján pontosan egy olyan vörös rózsza tetkő látható, mint Tituszé. Észreveszi Tituszt, rávigyorog

GUBACS Hi, testvér! Dumáltál újra Steve-vel?

TITUSZ Baromarcú!

GUBACS Nekem csak brunyálnom kell, testvér.

Titusz bemegy a házba. Gubacs vakaródzva a budi mellé ballag, hosszasan, élvezettel vizel. A kapuban egy idősödő, kopottas ruhát viselő férfi jelenik meg. Benéz, meglátja a neki félig háttal álló Gubacsot. Ettől meghökken, visszafordul, elsétál kaputól.

Szilvi jön ki a házból farmerban, topban, a vállán kis hátizsák, egy csokit majszol. Ő is meglátja Gubacsot, aki élvezettel fordítja az arcát a nap felé

SZILVI Nem tudsz bemenni?

GUBACS (vigyorogva fordul Szilvihez) Mi? Havaj, ahogy süt a nap.

SZILVI Nem az őserdőben vagy.

GUBACS Inkább adj egy harit!

SZILVI (Gubacs kezébe nyomja a csokit) Mentem.

GUBACS Minek?

SZILVI Majd jövők.

GUBACS Majd elkérem Titusztól a verdát, és eléd megyek.

SZILVI Nem kell!

GUBACS Megint hülye vagy? Mért nem?

SZILVI Mert nem!

GUBACS Inkább rohadsz a buszon?

SZILVI És?

GUBACS Vagy más programod is van?

SZILVI Mért ne lehetne?

GUBACS Tőlem frankón lehet. Nem vagyunk összenőve.

SZILVI Szerintem se.

GUBACS Neked tényleg mi bajod van napok óta velem?

SZILVI A matekórára be akarok érn.

GUBACS Az más. És a lecdő kész van?

SZILVI Kértelek már, hogy kopjál le?

GUBACS Titusznak sincs érettségije.

SZILVI De legalább van esze.

GUBACS Mert nekem nincsen?

SZILVI Á, te is nagyon okos vagy.

GUBACS Azt hiszed, én nem bírtam volna úgy lecsapni azt a törököt?

SZILVI Hagyjál már!

GUBACS De nem én vagyok ám gázban. Mert kómában fekszik a

Juszuf. Érted? Úgyhogy jobb, ha nem nyomulsz ezerral Tituszra.

SZILVI Ki nyomul Tituszra?!

GUBACS Sasollak ám akkor is, amikor nem veszed észre.

SZILVI Sasoljál!

GUBACS Különben is az anyádat kúrja, nem?

SZILVI Gubacs, tényleg kopjál le!

Dühösen megy ki a kapun. Gubacs csak néz utána, aztán magának, morogva

GUBACS Csak próbálgassál, le is kopok! Azt hiszed, nem találok nálad helyből jobbat? Bármikor! Nem leszek ám mindig csicska! Lúzer!

Szilvi siet vissza, Gubacs hangulata rögtön megváltozik

Szia, bébi! Tudtam, hogy meggondolod magad!
SZILVI A diákigazolványomat a dzsekimben hagytam.

Szilvi rohan a kisházba, Gubacs a bejáratig ballag utána

GUBACS Hallod? Péntek van! Este mi lenne, ha megvillannánk a diszkóknkban? Vagy menjünk moziba? Csak ketten! De tőlem elhívhatjuk valamelyik havernódet is. Na? A Tímeát? Őt csípom. Sztereo-dolby egy segge van.

A kapuban az iménti férfi jelenik meg másodszor. Megáll, megint megnézi magának Gubacsot, aztán bejön. A kutya láncra csak megsörren

Vagy találd ki te! Tudod, mi legyen? Szerzek anyagot, és megint pörgünk egész éjjel, mint atom.
ÖREG Jó reggelt!

Gubacs az Öreghez fordul, értetlenül bámulja

Vagy inkább szép napot.
GUBACS Hello.
ÖREG Kerekes Jánosnét keresem.
GUBACS Kit?
ÖREG Kerekes Jánosnét.
GUBACS Itt?
ÖREG Úgy tudom, itt lakik.
GUBACS Még az életben nem hallottam. Szilvi! Jött valaki, és keres valami Kerekes Jánosnét.
ÖREG És szép napot kíván.

Szilvi jön ki, az igazolványát tuszkolja be a hátizsák egyik zsebébe

GUBACS Te tudod, ki az?
SZILVI Öltözz már fel!
GUBACS Jól van, na!

Gubacs vigyorogva megy be a kisházba. Szilvi kíváncsian néz az Öregre

ÖREG Szóval Kerekes Jánosné.
SZILVI Azt hiszem, nincsen itthon.
ÖREG Merre találok?
SZILVI Ilyenkor délelőtt a Tatát sétáltatja. Úgyhogy tessék itt megvárni, vagy ha le tetszik itt menni az utcán a városháza felé, azzal szemben van egy játszótér, mellette meg a patika...
ÖREG Tudom.
SZILVI Ismerős itt?
ÖREG Régen jártam erre.
SZILVI Aha. És mért tetszik a Nyanyát keresni?
ÖREG Nyanya?
SZILVI Mindenki így hívja.
ÖREG Én nem.

Titusz jön ki a hangokra, kezében serpenyő, villa, kenyér. Megáll a tornácán, nézi az Öregt

TITUSZ Ez ki?
SZILVI Nyanyát keresi.

Titusz még eszik egy falatot, aztán leteszi az ételt. Közben alaposan, rezzenéstelen tekintettel felméri az Öregt, végül vészjósló kis mosollyal dől a veranda oszlopának

TITUSZ Te lennél az?
ÖREG Parancsol?
TITUSZ A pankrátor?
ÖREG Kicsoda?

Titusz megvetően méregeti az Öregt

Maga is itt lakik?
TITUSZ És?

Az Öreg megnézi magának Tituszt, aztán Szilvihez

ÖREG Csupa meglepetés.
GUBACS (*kijön, az ajtóból*) Testvér, te tudad, hogy a Nyanyának neve is van?
ÖREG Mi lett ebből a házból? Éjjeli menedékhely?
TITUSZ Te mit keresel itt?
ÖREG Az az én dolgom.
TITUSZ Te küldtél tegnap ezeknek táviratot?
ÖREG Mert ha én?
TITUSZ Mert ha te, akkor én vagyok az, aki mindjárt a falu végéig rugdos innen.
ÖREG Miért tegezel te engem?
TITUSZ Mert te itt nem fogsz ám balhézni. Még csak egyet szólalj!

Az Öreg csak ámul Tituszon, aztán megint Szilvihez fordul

ÖREG Ez ám a kemény legény.
TITUSZ Vegyük úgy, hogy be se jöttél ide. Itt se voltál. Értve vagyok?
ÖREG Mert különben?
SZILVI Titusz, ki ez a...
TITUSZ Mész magadtól?
ÖREG Már miért mennék? Most jöttem. Dolgom van itt.
TITUSZ Szívóskodsz.

Most az Öregre a sor, hogy hangot váltson. Jéghideg, csendes

ÖREG Nem tudom, ki vagy. De azt már tudom, hogy túl nagy a szád.
Érted. Aki sokat ugat, az könnyen szűkül.
TITUSZ Befenyegetté?
ÖREG Kaptál egy jó tanácsot.
TITUSZ (*előveszi a gázpisztolyát*) Na és ha ezzel pofán lölek, szerinted ki fog szűkölni?

Az Öreg végigméri Tituszt, sajnálkozva tárja szét a karját, aztán hátat fordít neki, nyugodt léptekkel a kerti asztalhoz megy, leül

ÖREG Szilvikém, ha megengeded, itt várnám meg a dédnagyanyádat.
SZILVI A dédnagya... honnan tudja a nevedet? A bácsi kicsoda?
TITUSZ Máris egy halott, csak még nem tud róla.
ÖREG Ugye... nem szólsz még egyszer közbe, amikor a kisasszonnyal beszélgetek?
TITUSZ (*szinte „mulattatja” az Öreg*) Nem semmi arc vagy. Mert ha közbeszólók?
ÖREG Érts meg valamit! Nem azért jöttem ide, hogy a bajt keressem. Megkaptátok a táviratot?
SZILVI Milyen táviratot?
ÖREG Tegnap küldtem.
TITUSZ De ha nem akarsz bajt, akkor minek jöttél?
ÖREG Hogy megmondjam, aki a börtönben volt, az halott.
SZILVI Maga... a börtönből jött?!
TITUSZ Halott? Hogyhogy halott?
ÖREG Az nem rád tartozik.
SZILVI Maga... kicsoda?
ÖREG A nagyapád.
GUBACS Akkor... a kurva életbe!
SZILVI Akkor maga... te az... maga... te az vagy?
GUBACS A nagyapád?!

Szilvi csak néz az Öregre, aztán Gubacs mögé hátrál

GUBACS (*szinte üdvözülten*) Ilyet! A feleséggyilkos!
ÖREG Nem. Az halott.

Csend

TITUSZ Szóval megdöglöttél, aztán most meg idejöttél.
ÖREG Megfogadtam. Magamnak. Nagyon csinos kis hölgy lettél, Szilvikém.
SZILVI Köszönöm...
ÖREG Persze kisbabának is szép voltál. Kaptam rólad fényképet. Nálam van. Megnézed?

Az Öreg elővesz egy tárcát, abból pedig kivesz egy elrongyolódott fényképet. Szilvinek nyújtja, aki odamegy, megnézi, meghatódik

SZILVI Ez én vagyok?
GUBACS Mutasd! (*Ő is megnézi a fotót*) Király!
ÖREG Ott tartottam az ágyam fölött.

Csend

TITUSZ Várjál! Értelek! Hites lettél! Igaz?
ÖREG Csak hitem lett. Különben mi vagy te? Vallató tiszt?
(*Szilviához*) A nagyanyád öngyilkos lett, Szilvi. Sok gazemberséget elkövettem életemben, de a feleségemet nem öltem meg.
TITUSZ És azért jöttél ide, hogy ezt elmondjad?
ÖREG (*Szilviához*) Sokat tudok rólad. Hogy ideköltöztetek, hogy hová jársz iskolába, hogy tanulsz, hol voltál nyaralni, hogy mikor vették ki a manduládat...
SZILVI Három éve?
ÖREG Négy és fél éve múlt, nyáron.
SZILVI Tényleg.
ÖREG Fájt, hogy egyszer se hoztak be.
SZILVI Soha nem is akartam bemenni.
ÖREG Megértem.
GUBACS Frankón, mint a moziban!
TITUSZ Rendben. Bocsi, pajtás. Nekem azt mondták, hogy bevezetél itt egy szolid családirásra.
ÖREG Kik mondták?
TITUSZ Nem mindegy? Itt voltál, elmondtad. Elvigyelek valamедdig kocsival? Úgyis megyek be Pestre.
ÖREG Még maradnék... (*Sötéten mered maga elé*) Az a Krisztus-kép megvan még? A tisztaszobában, az ágy fölött.
SZILVI Már nem ott van. De... megmutassam neked?
ÖREG Kérlek rá.

Szilvi és az Öreg bemennek a házba

IO.

GUBACS Hót Hollywood az élet! Mi?
TITUSZ Barom vagy.
GUBACS Mi van?!
TITUSZ Nem téma.

Csend, aztán

GUBACS Szerinted ezt az öreg fazont akkor mért zárták be?
TITUSZ Érdekel?
GUBACS Nem úgy néz ki. Mint aki király.
TITUSZ A királyok sose jutnak börtönbe.
GUBACS Az is igaz. Figyelj már, és azóta mi van a törökkel?
TITUSZ Gondolod, hogy hívogatom a kórházat?
GUBACS De nem lesz bajunk belőle? Úgy értem, neked, testvér.
TITUSZ Mert? Akkor megvédsz?
GUBACS Én? Meg hát! Mért? Ugyanaz a tetkónk, testvér!

Nyanya ér vissza rosszkedvűen. Megnézi a fiatalokat, aztán becsapja a kaput. Morog

NYANYA Hogy azt a buszt is enné meg a rosseb, hogy nem tudja a Jánost megvárni...
GUBACS Csókolom, Nyanya!

Nyanya elmegy mellettük, rá se néz Gubacsra. Az udvar közepén megtorpan, mielőtt bemenne a házba

NYANYA Tata? Hol van Tata?
TITUSZ A haveroknál: a zöltségek között.
NYANYA Ki tolta oda?
GUBACS Én szunyáltam, csókolom.
NYANYA Ott rátúz a nap! Neki azt nem szabad!

Nyanya sietne hátra Tatáért. Gubacs megállítja

GUBACS Majd én! Segíték!
NYANYA Most se segítsél!
GUBACS Ugyan már! Meséltem már magának, hogy egyszer majdnem két hónapig gályáztam egy kórházban?

NYANYA Te...
GUBACS Ja. Beteg- és hullaszállító voltam, kajakra! Azt bírtam a legjobban, amikor lehetett a murderekkel rodeózni. Vau, vauu, vauu! Na! Idetolom én Tatát szépen.

Gubacs megy hátra, Nyanya a ház sarkánál megáll, figyel. Titusz Nyanyát fürkészi

NYANYA Pimasz fráter!
TITUSZ Mert nem szállt le a fia a buszról, mi?
NYANYA Mi köze hozzá?
TITUSZ Nem ő fog engem innen kipofozni?
NYANYA Majd megjön a fél tizenegyessel!
TITUSZ Hát... ha úgy érzi... akkor tovább rettegek.

Gubacs tolja be Tatát, túlzott óvatossággal. Tata szunyókálni látszik

GUBACS Hupsz, fék a padlóig, megáll! Hozzak neki vizet, Nyanya?
NYANYA Nem kell.
GUBACS Titusz mondta már?
NYANYA Mit?
GUBACS Hát az öreg fazont.
NYANYA Kit?
TITUSZ Azt mondja, meghalt...
NYANYA Micsoda? Kicsoda?!
TITUSZ A fia.
NYANYA (*csak áll, bámul Tituszra*) Nem! Nem lehet! Hogy halt volna meg? Arról tudnék!
GUBACS De nincs ám gáz, mert...
NYANYA Mikor?!
GUBACS Frankón rendes arc különben.
NYANYA (*lerázza a válláról Gubacs kezét*) Ez... Ezt maguk, ezt maga találta ki!
TITUSZ Kérdezze meg!
NYANYA Ő nem halhatott meg! Ezt nem tehette velem!
GUBACS Bement Szilvivel a házba.
NYANYA (*követi a tekintetével, amerre Gubacs ujja mutat*) A házba?
TITUSZ Na, csakhogy felfogta.

Nyanya a házra néz, aztán a vigyorgó Tituszra, onnan a sajnálkozó Gubacsra, onnan megint a házra, végül Tituszra

NYANYA Maga átkozott! Maga hidegvérű gyilkos! Maga utolsó gazember!
TITUSZ Én?
TATA (*felébred, Nyanyára mosolyog*) Jani?
NYANYA (*Tituszhoz*) Nem ember maga. De verje meg magát az isten!
TITUSZ Ja.
NYANYA Ne is érezzen mást a pokolban, csak azt a fájdalmat, amit most nekem okozott.
TITUSZ Jó.
NYANYA Magának is tiszta szívből ezt kívánom, fiatalember!
GUBACS De ha bent van a házban!
SZILVI (*jön ki elől, mögötte az Öreg*) Nyanya!
NYANYA (*csak bámul az Öregre*) Akkor nem a busszal jöttél.
ÖREG Nem Pestről.
NYANYA Onnan vártalak, fiam.

II.

Kora délután. Az Öreg zakóját, ingét levéve aprófát vág. Nyanya Tatát eteti a csirkebecsinálttal. A kapu csukva

NYANYA Na persze nem így kezdődött. Amikor ez a szerencsétlen végül megengedte, hogy ideköltözzenek. A „jó ember”! Pedig de nagyon tudtam, mi lesz abból... Hogy az itt lakjon. Aki tönkretette az apját. Az én fiamat!
ÖREG Hagyjuk ezt.
NYANYA És hol a hála?
ÖREG Arra mi szükség?

Csend, Nyanya egy pillanatig értetlenül nézi a fiát

NYANYA Két hónapig, ha tartott. „A drága nagyi, édes papi; tejbenvajban fűrésztjük magukat; csak mondják, mi kell; semmi gondjuk többé az életre...” Hát... de úgy lett! A kígyó. Tíz kicsoda év!

TATA Jani!

NYANYA Te egyél, Tata!

ÖREG Ízlik neki a levesed.

NYANYA Szeptemberben lesz tizenegy. Egy bútoruk, egy tányérük, egy rongyuk nem volt már. Vittek mindent a zaciba. És a lakásod? Azt is eladták a fejed fölül jelzőlogba, azt is eltapsolták az utolsó filéig.

ÖREG Már nem mindegy?

NYANYA Nem! Hogy lenne mindegy? A tiéd volt! De ez azt se hagyta, hogy bepereljem őket.

ÖREG Jól tette.

NYANYA Jól? Jól! János! Mi van veled?

ÖREG Elég fátok van. Ha enyhe lesz az ősz, decemberig talán be se kell a gázt gyújtani.

NYANYA Legutóbb a beszélőn nem ilyen voltál.

ÖREG Milyen?

Nyanya megint fűrkészi a fiát. Csend. Végül kitör

NYANYA Majd kérdezd csak meg Lilitől ezt is!

ÖREG Ha akarja, majd elmondja.

NYANYA Csak számolj el vele! Mert aki tisztességes, és dolgozik, annak nem olyan rohadt az élet. Nem úgy. És aztán kérdezd meg tőle azt is, hogy ezek mit művelnek itt! Vagy neked már ez is mindegy?

ÖREG Amíg nem hallok meg, újra és újra elmondom: megbékélni jöttem.

NYANYA De te nem békélhetsz meg! Nem! Nem tudom ezt meghallani! Amíg a lányod bocsánatot nem kér tőled. Meg tőlem, és az apádtól is. Amíg ország-világ előtt be nem vallja, hogy hamisan tanúskodott ellened, és te ártatlanul szenvedtél a börtönben.

ÖREG Nem szenvedtem ártatlanul.

NYANYA Ott is csak védted magad.

ÖREG Ott embert öltem.

NYANYA És ha a lányod nem vall ellened? Akkor nem kerülsz oda! És nekem meg az apádnak nem kellett volna szégyentől lehajtott fejjel járni az utcán, túrva. Ezért talán nem jár nekünk elégtétel?

ÖREG Ha megkapod, mit érsz vele?

NYANYA Mit?! Sokat! Mindent.

TATA Jani!

NYANYA Te csak egyél, Tata! Aztán majd szunyókálsz egy kicsit.

ÖREG Mindig ilyen?

NYANYA Néha egy kicsit jobb, néha még ennél is rosszabb. És ő is a szégyenbe rokkant bele.

ÖREG Lili nem vallhatja meg, hogy hamisan tanúskodott.

NYANYA Mért nem?

ÖREG Mert akkor őt csuknák le.

NYANYA És? Nem érdemli meg?

ÖREG Nem.

NYANYA Nem?!

ÖREG Nem számít. Már... nem az számít.

NYANYA Akkor mi számít?

ÖREG Te hogy hiszed az Istent, ha nem tudod?

NYANYA Férfi vagy te még, fiam?

ÖREG Nektek mit tanít a papotok?

NYANYA A szeretetet?! Lárifári! És a becsületed?!

ÖREG Nem... azon múlik az.

NYANYA Csak tudja a világ, hogy a feleséged magamagát ölte meg. Vagy nem így volt?

ÖREG Így volt.

NYANYA Mert otthagya a szeretője. Akivel megcsalt téged. Vagy nem csalt meg? Még a lányodat is elhagyta.

TATA Lili!

NYANYA Látod? Ha magánál van, mindent ért ám. Csak beszélni nem nagyon tud.

ÖREG Szeretlek, apa.

Tata rajongva nézi a fiát, mosolyog

NYANYA Kurva volt a feleséged, János! És én előre megmondtam neked, hogy az a fajta. Már akkor azt mondtam, amikor hazahoztad ide, bemutatni. De te akkor se hallgattál rám.

ÖREG Mert nem volt kurva.

NYANYA Szerelmes voltál. Vak.

ÖREG Sokszor voltam... durva vele.

NYANYA És? Ez ok arra, hogy egy asszony elhagyja egy másik férfiért... még a saját lányát is?!

ÖREG Tudod. Végül én nem engedtem, hogy magával vigye.

NYANYA Jól is tetted! Mit látott volna ott? Bár mindegy. A vér nem válik vízzé. Pont olyan lett, mint az anyja...

ÖREG Ezt meg hogy érted?

NYANYA Mit gondolsz, mit keres ez a bűnöző a házamban?

ÖREG És Géza?

NYANYA Géza!

Az Öreg ezen csak elgondolkodik, aztán megcsóválja a fejét, a kisbaltával jó nagyot csap a következő tuskóra

De én ebbe se szólhattam bele. Egy körözött személy!

ÖREG Körözik?!

NYANYA Nálunk bujkál.

ÖREG Ezt tényleg nem kéne. Ebből bajtok lehet.

NYANYA Nekem azt mondják: „Nyanya, te fogd be a szád, vagy bezárlak Tatához a szobába! Nyanya, te ne ezzel foglalkozz, hanem takaríts ki, mossál, kapáld a kertet, aztán sunnyogjál a közértbe, és főzd meg a vacsorát! Mert mi másért tartanánk itt téged, Nyanya?” Meg apádat, akit zöldségnek meg zombinak hívnak. Szórakoznak vele, gúnyolják, röhögik.

Az Öreg nagyon abbahagyja a favágást

Az én asztalomnál ülnek! Az én főztömet eszik. De azt már nem engedik meg, ha szeretném se, hogy odaüljenek közéjük.

ÖREG (*felhördül*) Nem?! Ki nem?

NYANYA Elmegy az étvágyuk tőlem, azt mondják.

ÖREG Ki mondja?

NYANYA Arra se képesek, hogy estére beszédjék a ruhát a kötélről. És ha szólni merek, hogy fáradt vagyok, fájnak a lábaim, a derekam, akkor „minek élsz te még, Nyanya?”. Nézd meg a kezem!

Az Öreg Nyanyához megy, kezébe fogja az egyik kezét, megcsókolja

Állj bosszút! Ha magadért nem teszed meg, legalább nekem add vissza az igazságomat!

ÖREG (*elfordul*) Majd... beszéllek Lilivel.

NYANYA Zavard el! Mindet! Az utcára velük!

ÖREG Azt... teszem. Azt teszem majd, hogy... a legjobb legyen.

NYANYA Kizavarod! Ez az én házam! Te erős vagy, fiam.

TATA Janikám!

NYANYA Teremts rendet!

Nyanya befejezi Tata etetését. Megtörli Tata száját, aztán a tányért leteszi a kerti asztalra. Tata egy darabig sóvárogva nézi a tányért, aztán lehorgasztja a fejét, lassan elbóbiskol

ÖREG De a kislány...?

NYANYA Az is csak anyja lánya.

ÖREG Nem. Látom én azt.

NYANYA Nincs még tizenhét, és a bűnben fetreng!

ÖREG És ezt a Tituszt miért körözik?

NYANYA Gondolod, hogy nekem valaki megmondja? „Te csak súrd ki utána is a vévét, Nyanya! És te ne jársz a házba, Nyanya. Megszoktad te már a budit, Nyanya! Nem azért csináltattuk a fürdőszobát, hogy te abba büdösítsél, Nyanya!”

ÖREG (*megint feldühödik*) Nem engedik meg neked?

NYANYA Járjak csak ki télen is! Pedig én is beleadtam a pénzem. Na és az új hűtőt kinek a nyugdíjából vettük?

ÖREG Ezeket a beszélőnél mért nem mesélted?

NYANYA Volt neked ott elég bajod az enyémmel is. Szegény fiam. Tizenhét év! Elvették tőled is az életet!

ÖREG (*lehiggad*) Én kaptam helyette másikat.

NYANYA Megnyomorodtál.

ÖREG Megváltoztam.

NYANYA Feleakkora se vagy.

ÖREG Vigyáznom kell, mit eszem.

NYANYA A levesem se ízlett.

ÖREG Másfél éve ettem ilyen finomat.

NYANYA Te irtad, hogy nem lehet látogatni.
ÖREG Utoljára töltött káposztát hoztál, benne füstölt csülköt...
NYANYA Holnap azt főzök neked!
ÖREG Csak ne túl zsírosan.
NYANYA Hát már hogy ne zsírosan! Majd én felhizlallak. Igaz,
Tata? Majd mi helyrehozzuk a Janit!

Tata felébred, az Öregre mosolyog

Na jól van, megyünk be. Aludnod kell.

Az Öreg ugrik, ám Nyanya elhárítja

Hagyjad csak. Inkább nyisd ki a kaput! Lássa mindenki, hogy végre itthon vagy!

Nyanya betolja Tatát a házba. Az Öreg kinyitja a kaput. Előtte kilép az utcára, megáll, int

12.

Szilvi és Lili érnek haza

ÖREG Szervusz, Lili!

Lili gyűlölködve méri végig az Öreget, A garázshoz támasztja a biciklit, aztán bemegy a házba. Az Öreg csak bámul utána, sóhajt

SZILVI Hát... nem borultatok éppen egymás nyakába...

ÖREG Hát nem.

SZILVI A fényképetem. Ha hagyom, összetépi.

ÖREG Kár lett volna.

SZILVI Nem mész utána?

ÖREG Idő kell...

SZILVI Hogy megszokja? Hogy mostantól itt vagy?

Az Öreg leül a kerti asztalhoz. Hosszú csend

Az egész falu rólad vetít ám!

ÖREG Vetít?

SZILVI Királyék haza se akarták anyát engedni. Tudod, ahol takarít.

Hogy maradjon náluk, amíg...

ÖREG Amíg?

SZILVI Szerintük se lenne szabad a rendőrségnek ezt megengedni.

ÖREG Nem? Mit?

SZILVI Hogy te csak így idejöhetsz.

ÖREG Pedig... a Király Peti gyerekkori barátom.

SZILVI Kérsz kólát?

ÖREG Ittam vizet.

SZILVI Én szomjas vagyok.

Szilvi bemegy a házba. Az Öreg a házat figyel, megint sóhajt, aztán ő is feláll, folytatja az aprófa vágását. Szilvi jön vissza, egy nagy pohár kólát kortyolgat, megáll az Öreg mellett

Ül ám az ágya szélén.

Csend, aztán

És frankón meghaltál?

ÖREG A szívem, tudod...

SZILVI Tökre megállt, meg minden?

ÖREG Néhány percre.

SZILVI Ezt a horror!

ÖREG Ezt anyámnak ne meséld el!

SZILVI Nem leszek olyan bunkó, hogy pont neki!

A kutya ugatni kezd. Két ismeretlen, tagbaszakadt férfi jelenik meg a kapunál, benéznek, elhaladnak. Csak az Öreg látja őket, Szilvi nem. A kutya elhallgat

ÖREG No és... ezt a fiút szereted?

SZILVI Gubacsot? (Az Öregre pislant, aztán a kólájára). Nem tudom.

ÖREG Fialat vagy, hogy együtt élj valakivel.

SZILVI Lehet.

ÖREG Mért nem jársz rendszeren iskolába?

SZILVI Nyanya vamzerkodott!

ÖREG Vamzerkodott?!

SZILVI Így mondják, nem?

ÖREG A börtönben. A bűnözők között. Muszáj neked ilyenekkel barátkoznod?

SZILVI Hagyjál már!

ÖREG Bocsáss meg.

SZILVI Csak mindeki engem cseszeget.

ÖREG Jó.

SZILVI Nem fognak kirúgni, semmiből nem állok tők egyesre. Úgy-hogy részemről dobjuk a témát.

ÖREG „Dobjuk.”

SZILVI Különben meg nem mindegy? Ha csóró a családod...

LILI (kiront a házból, megáll a verandán) És hagyd békén a lányomat!

ÖREG Szervusz, Lili!

LILI Nem akarom, hogy itt légy! Nem akarlak többé látni!

ÖREG Beszélgetniünk kell, Lili.

LILI Nem. Nem kell. Szilvi, gyere be!

SZILVI Dehogyan megyek!

LILI De! Bejössz!

SZILVI Te mért nem hiszel neki?

LILI Mért? Mért? Mért is nem hiszek én neked?

ÖREG Tizenhét éve nem tudom kitalálni.

LILI Akkor megmondjam most? Akarod?

NYANYA (kiront a házból) Te takarodjál innen!

LILI Én?! Maga nekem ilyet nem mondhat!

NYANYA Dehogynem!

ÖREG Hé, hé, hé!

NYANYA (egy kicsit lehiggad) Látod? Tatának aludnia kéne, ez meg itten üvöltözik.

ÖREG Gyere, Lili, sétáljunk egyet!

LILI Szilvi!

SZILVI Nem hajthatod el őt.

Lili keserűen felnevet, majd fellöki Nyanyát, amikor visszacsörtet a házba

LILI Menjen az utamból!

NYANYA Jaj! Látod? Nem kerülne ám ki! Fellök!

ÖREG Nem lökött fel.

NYANYA És ha eltörik a medencém? Vagy a combcsontom?

ÖREG Nem törött el.

NYANYA Elküldöd?

SZILVI Anyát se küldheti el senki.

ÖREG Én csak várok rá, hogy sétáljunk egyet.

Nyanya megnézi a fiát, aztán kissé rezignáltan visszamegy a házba

SZILVI Itt mindenki mindig sík ideg. Komolyan, nem tudsz kiszólni magadnak egy normális napot.

ÖREG Köszönöm.

SZILVI Mit?

ÖREG Hogy azt mondtad, nem küldhet el.

SZILVI Tök normális arc vagy.

ÖREG (hálásan mosolyog) Nem voltam mindig ilyen.

SZILVI Hanem?

Az Öreg otthagya Szilvi.

Tényleg megölted egy rabtársadat?

Az Öreg bólint

Nekem elmeséled. Miért?

ÖREG Összekaptunk.

SZILVI Min?

ÖREG Ó gyűlölt engem, én meg őt.

SZILVI De miért?

ÖREG Azt hiszem, egy kicsit hasonlítottam a kedvesed barátjára.

SZILVI Tituszra? Te nem félsz tőle. Pedig ne tudd meg, ma hajnalban is hogy lecsapott egy Juszufot. Tökre betont fogott tőle!

ÖREG És?

SZILVI Láttam. Titusz nem pitlák.

ÖREG Mert lecsapott egy... kit is?
SZILVI Juszufot. Igaz, nem volt egy kétméteres harcművész a török,
de...
ÖREG És mért ütötte le?
SZILVI Tartozott?
ÖREG Tényleg jobb lenne, ha nem barátkoznál vele.
SZILVI Lehet.
ÖREG Biztos.
SZILVI Különben te is brutális voltál. Anya mesélte.
ÖREG Sokat ittam.
SZILVI Mért?
ÖREG Úgy könnyebbnek tűnt.
SZILVI Anyát is megverted?
ÖREG Lilit?!
SZILVI Azt mondta.
ÖREG Soha!
SZILVI Csak a feleséged?
ÖREG *(nagyon csendesén)* Őt is csak egyszer...
SZILVI Mért ugrott ki a nagymamám az ablakon?
ÖREG Hagyjuk ezt.

Csend

SZILVI Mért lett öngyilkos?
ÖREG Nem tudom.
SZILVI *(bezárul. Halkan szólal meg)* Ez ciki.

Csend

Azért verted meg, mert megcsalt?
ÖREG Lilit követelte.
SZILVI De te nem adtad.
ÖREG Nem maradt joga a lányához.
SZILVI És veszekedtetek.
ÖREG Azt hittem, kemény férfi vagyok. Nagyfiú. Akit... akivel nem
lehet...
SZILVI Ja. Szórakozni.
ÖREG Igen.
SZILVI De megváltoztál.
ÖREG Igen.
SZILVI Viszont nem csoda, hogy anya gyűlöl, és fél tőled.
ÖREG Nem.
SZILVI És ezért jöttél? Hogy lássa? Te már nem az vagy?
ÖREG Valahogy... igen.
SZILVI Engem megdumáltál. Segíték neked.
ÖREG *(egészen érzékenyen)* Akkor... máris minden rendben. *(Alig
mer ránézni Szilvire)*
SZILVI Menjünk el fagyizni!
ÖREG Királyhoz?
SZILVI Inkább a presszóba.
ÖREG Menjünk.
SZILVI És közben mesélsz még.
ÖREG Mit?
SZILVI Mindent.
ÖREG Inkább te!
SZILVI Velem aztán semmi nem történik
ÖREG Az látszik.
SZILVI Akkor... menjünk?
ÖREG Csak megmosakszom kicsit.

13.

*Az Öreg bemegy a házba. Szilvi leül a kerti asztalhoz, megissza a ma-
radék kóláját. Az iménti két nagydarab férfi áll meg ismét a kapu előtt.
Megszólítják Szilvit. A kutya vadul ugat, aztán elhallgat*

MÁSIK Mal'haba!

Szilvi csaknem félrenyelte az utolsó kortyot. Odafordul

Lakni itt egy Titusz?
SZILVI Mi?
EGYIK Ismered.
SZILVI Kit?

EGYIK Titusz. Lenni rózsza tetkóval.
SZILVI Maguk... törökök?
MÁSIK Én?! Lenni nem török. Ő meg nem lenni perzsa.

A gengszterek összeröhögnek

És te hogy vagy?
SZILVI Jól. És te?
EGYIK Nekünk kell keressük rózsás köcsögöt templomtól utca
balra...
SZILVI Mért keresitek?
MÁSIK Kell kicsit beszélni vele...
EGYIK Hívjad ki, jó?
SZILVI De nem ismerem!
EGYIK Jajaj! Az lenni baj. Hol lenni?
SZILVI Még a nevét se hallottam soha.
EGYIK Kár. Azért hívjad csak ki, nem akarni mi bemenni.
SZILVI De mondom, hogy rossz címet kaptatok.
MÁSIK Templom után széles utca jobbra. Szomszédok mondani, itt
nálad kérdezzük a rózsás köcsög.
SZILVI Várjatok már! Akkor most a templomtól jobbra vagy balra?

A két férfi egyszerre

EGYIK Jobbra!
MÁSIK Balra!

Egymásra néznek

EGYIK Balra?!
MÁSIK Jobbra!
EGYIK De mi balra jönni!
MÁSIK Azért lenni itt!
SZILVI De ez itt a Kossuth utca. Jobbra meg van a Széchenyi. Érti-
tek?

*A két férfi csendesén szitkozódik egymással ukránul, végül az egyik jól
hátra vágja a másikat, aztán kapcsol, visszafordul Szilvihez*

EGYIK Barátom lenni idiot. Mi itt se lenni.
SZILVI Nincs mit.

*A gengszterek elmennek, ám a következő pillanatban az első még vissza-
jön*

EGYIK Gyévuska! Nem érsz rá ma?
SZILVI Inkább nem, jó?

*A gengszter kacsint, amikor eltűnik, Szilviről leolvad a mosoly, a székre
rogy.*

A francba!

*A kapuban Géza jelenik meg, a gengszterek után bámul, aztán besunyít
az udvarba. Hogy csak Szilvi hátát látja, megnyugszik. Bejön, a kaput
nyitva hagyja, megáll, a bőröndök nála vannak. Még egy teli nejlons-
zatyrot cipel*

GÉZA Ezek meg?
SZILVI *(megfordul)* Hát te?
GÉZA Ki volt ez a két ijesztő alak?
SZILVI Honnan tudjam? Egy... címet keresnek.
GÉZA Címet?
SZILVI A Széchenyi utcát.
GÉZA Hiszen az az ellenkező irányban van!
SZILVI Pont azt mutattam meg nekik.

*Géza a garázshoz megy, leteszi a bőröndöket, a nejlonszatyor a kezében
marad*

GÉZA Pszt! PSZT!

Szilvi értetlenül bámul Gézára

Az a gengszter?

SZILVI Bement a városba.
GÉZA *(megnyugszik)* És ő? Megjött már?
SZILVI Ki?
GÉZA Jaj, hát ki! Vagy te még... nem is tudod?
SZILVI Mit?
GÉZA János! A nagyapád. Kiengedték a börtönből!
SZILVI Már itthon van.
GÉZA *(örömmel, hangosan)* És ezt csak most mondod? Hol van?
SZILVI Mosakszik.
GÉZA Mosakszik?! Hát persze! Bemegyek hozzá! *(Megáll a tornác-
nál, visszafordul Szilvihez. Megint suttog)* Hallod? És mi volt?
SZILVI Hogy érted azt, hogy mi volt?
GÉZA Hát... amikor beállított. Anyád már találkozott veled?
SZILVI Igen.
GÉZA És?
SZILVI És mire vagy kíváncsi?

*Az Öreg jön ki a házból, az ingét gombolgatva. Nyanya mögötte.
Gézában felbuzog az öröm. Megölelné az Öreget, ám a nejlonszatyor az
útjában van. Ezért leteszi, és másodszor is próbálkozik*

GÉZA János bátyám!
ÖREG Szevasz.
GÉZA Az isten hozott végre!
NYANYA Na...
GÉZA Hadd nézzelek! Jól lefogytál. Te! Viszont semmit se öreged-
tél!
ÖREG Azt mondod?
GÉZA Te! Amikor anyád újságolta, hogy ma jössz, hát én majd ki-
ugrottam a bőrből! János! Hadd öleljelek meg még egyszer!
NYANYA Jézus...!

*Nyanya visszamegy a házba. Géza másodszor is megöleli az Öreget, nem
ereszti. Minden átmenet nélkül pityeregni kezd*

GÉZA Te! Te! Te vadember! De jó, hogy itt vagy!

Az Öreg és Szilvi Géza fölött összenéznek

Úgy vártalak én téged, akár a messiást!
ÖREG Jó, jó, jó!
GÉZA Nagyon kellesz te nekem ide, te... te emberevő, te!

Az Öreg sehogy se tudja lefejtetni magáról Gézát

SZILVI Apa, hagyj már!
GÉZA Mi? Hagyjam? Jó. Persze, hagyom. Bocsánat! *(Eleresztí az
Öreget. Hátralép, onnan nézi, örömkönnyeit törölgetve)* Hát mit
szólsz a nagyapádhoz, Szilvikém? Micsoda ember! Tetőtől talpig...
ösgerinces! Harminc éve a haverom. Igazat mondok, Jánoskám?
SZILVI Megyünk akkor?
ÖREG Mehetünk.

Az Öreg Gézára mosolyog, aztán indulnak ki, Géza bután néz utánuk

GÉZA Hát várjatok már! Hová mentek?
SZILVI A presszóba.
GÉZA Nézd csak, hiszen onnan jövök!
ÖREG Nem ballagsz vissza velünk?
GÉZA Menjek?
SZILVI Apa nem ehett fagyit.
GÉZA Kell a fenének a fagy. Férfiember konyakozik.
SZILVI És a cukroddal mi lesz?
GÉZA A cukrommal? Attól még elkísérhetlek.
SZILVI Csak most jöttél.
GÉZA Most? Igaz. Ja! Értem én, kislányom! Ráérünk. Menjetek
csak! Addig én... Addig én...
ÖREG Akkor szevasz.
GÉZA Szevasz. Majd találkozunk.
ÖREG Igen.
GÉZA Hallod? Tényleg nagyon örülök ám.
SZILVI *(már a kapuban)* Gyere már, nagyapa!

*Az Öreg fordul, kimennek Szilvivel a kapun. Géza kiált utánuk, a mon-
dat végére elhal a hangja*

GÉZA De csak vanília, csoki meg rumos meggy van ám, és...

*Géza néz utánuk, aztán tekintete úzóttan körbejár, végül megállapodik a
két bőrdöndön, a Trabantnál. Odamegy, felemeli a bőrdöndöket, aztán csak
áll. Leteszi a bőrdöndöket. Megint felemeli, és beljebb viszi a garázsba.
Visszatér, toporog. Elindul be a házba, félúton megáll. Fordul a budi felé,
ám mielőtt bemenne, ott is megáll. Dührohamot kap*

Azt a bűdös életit neki!

*Géza belerúg a budiajtóba. Az Öreg torpan meg a kapuban, kíváncsian
nézi, Géza mit csinál*

A rohadt...! Bűdös...!

*Az Öreg bejön, az egyik kerti széken lévő zakójához igyekszik. Géza ész-
reveszi, megijed*

ÖREG Csak a pénztárcám...

*Az Öreg kiveszi a pénztárcáját a zakószékből, indul vissza. Gézára mo-
solyog*

Majd este dumálunk.
GÉZA Akkor... jó...Várjál már! Hiszen hoztam neked sört!

*Géza az udvaron felejtett nejlonszatyorhoz siet, a kerti asztalhoz hozza,
kivesz belőle két üveget*

Direkt Kóbányai. Azt szeretted, nem?
ÖREG Rég nem ittam.
GÉZA Ja! Ott... ugye, nem nagyon adtak.
ÖREG Nem nagyon szoktak.
GÉZA Jó hideg ám! A hűtőből kértem. Mert a Kajáknak meg disz-
kontjuk lett. Emlékszel a Kis Kajára?
ÖREG A Bandira?
GÉZA Az se ad sose számlát.
ÖREG És?
GÉZA És? Az is aztán milyen nyüzüge volt még tíz éve, most olyan
erős, potrohos ember lett. Ja. Mint én. Mi? A korral jár. De te hány
kilót adtál le? Tizenötöt? Húszat?

ÖREG Nem nagyon mérem.
GÉZA Mert gyúrtál bent, igaz?
ÖREG Mindhalálig.
GÉZA Húszat biztos.
ÖREG Lehet.
GÉZA Viszont hitelt se ad a mocsok.
ÖREG Ki?
GÉZA Hát a Kaják! Azért lett ilyen. Érted. Senkinek se ad.
ÖREG Hát... ha nem ad...
GÉZA Akkor mocsok. Attól ilyen.
ÖREG Mert mocsok.
GÉZA Semmit nem változtál! Te! Gurítsunk le egyet gyorsan! Na?
Az öröme! *(Válaszra se várva az egyik üveggel máris bontja a másikat)*
ÖREG Vár Szilvi.
GÉZA Mondom, gyorsan benyeljük!
ÖREG Majd este.
GÉZA *(bánatosan leteszi az üvegeket az asztalra, nézi őket)* Hát ezt az
egyed már kinyitottam.
ÖREG Az egészségedre!

Géza képe egy kicsit felderül, felkapja az üveget, iszik, aztán sóhajt

GÉZA A megérkezésedre!
ÖREG Szóval cukros lettél.
GÉZA Le van szarva. Döglenék meg úgyis! *(Másodszorra lehajtja a
sört, aztán keserűen csapja le az asztalra az üres üveget)*
ÖREG Néha az eszembe jutottál...
GÉZA Az eszedbe? Mi? Te! Jani! Te nehogy azt hidd, hogy én nem

akartam bemenni hozzád! Néha nagyon is akartam. De figyelj már! Ezek nem hagyták.

ÖREG Értem. Ezek. *(Újra menne)*

GÉZA És ne gondold ám rólam, hogy én igazából elhittem! Nem vagy te olyan. Mondtam is Lilinek rögtön, hogy az nem lehet, hogy te olyan vagy. A kocsmában bárkit lecsapsz, ha anyáznak, de más-képp te nem olyan vagy.

ÖREG *(megint visszafordul)* És Lili erre mit mondott akkor?

GÉZA Akkor rögtön?

ÖREG Akkor rögtön.

GÉZA Hogy ő azt tudja.

ÖREG Mit?

GÉZA Hogy ott jártál aznap.

ÖREG Ez igaz. És?

GÉZA És előre bejelentetted reggel, mielőtt átmentél volna Évához...

ÖREG Mit?

GÉZA Nehogy már rám legyél dühös!

ÖREG Hogy megölöm? Azt jelentettem be Lilinek?

GÉZA Ha nem hagy titeket békén. Ha a törvénnyel akarja elvetetni téled a lányod. Vagy nem mondtad?

ÖREG Mérges voltam.

GÉZA Hát ez az! Pont ezt hajtogattam én is Lilinek. Meg hogy te jól akartál. Végül is. Nahát, pont Lilinek akartál jól. Vagy nem?

ÖREG De.

GÉZA Te csak nyugalomban akartad őt felnevelni. Hát láttam én, mi zajlik mindig nálatok. Elvégre majdnem szomszédok voltunk. Az a sok üvöltözés. Ajtócsapkodás. Meg minden. Az egész függőfolyosó ott röhögött rajtatok.

ÖREG Röhögött, mi?

GÉZA Én nem! Hát én voltam az, aki mondtam szegény anyámnak, figyelj, mutter, legalább addig hadd hívjam át Lilit...

ÖREG Anyáddal mi van?

GÉZA Á, seperc alatt megette a rák. Azóta... azóta kap defektet körülöttem minden. Puff, ssssz, azt kész... Nem indul újra a motor se.

Csend

Figyelj, igyál már egy sört! Estére még hozok.

Az Öreg csak a fejét csóválja

(kinyitja a másik üveget, iszik) És rólam anyád mit mondott?

ÖREG Rólad? *(Széleden érdeklődve)* Tényleg eltapsoltátok a lakáso-mat?

GÉZA Milyen lakásodat?

ÖREG Az én nevemen volt. Hogy tudtátok eladni?

GÉZA Dehogy adtuk el!

ÖREG Akkor mi van veled?

GÉZA Hát... ott van az.

ÖREG Csak?

Géza megtörli a homlokát

Ne izzadj már! Nem haragszom.

GÉZA Nem?

ÖREG De mért kellett eladni?

GÉZA Hát beszálltam egy műhelybe, na! Egy ilyen jó barátomhoz. Azt mit csinált velem? Tönkrement. Ennyi. Se műhely, se munka, se lakás, se pénz. De nézz csak körül! Az a barom, aki még dolgozik.

ÖREG Ez a baj? Lilivel?

GÉZA Lilivel? Semmi baj! Ki mondta, hogy baj van?

ÖREG Megyek. *(Határozottan indul megint a kapu felé)*

GÉZA Hallod? Estére hány sört hozzak?

ÖREG Majd én veszek.

GÉZA Na, ne már! Majd pont te!

ÖREG Miért ne?

GÉZA Hogy néz az ki?

ÖREG Van pénzem.

GÉZA Adtak?

ÖREG Adtak.

GÉZA Hallod? És milyen volt? Nagyon szar volt, mi? Pláne, ha nem is bántottad Évát. De ha bántottad volna, azt hiszed, azt nem érteném meg? Te legalább nem hagytad magad. János! Mert mi van

akkor? Leszarnak. Jani bá! Egy gyenge takony... Jobb megölni! Azt kész! Látod? Te leülted, azt most szabad vagy. Nem röhögnek ki. Félnék téled.

ÖREG És az jobb?

GÉZA Kurva az élet!

Az Öreg megsajnálja Gézát, odalép hozzá, meglapogatja a vállát

ÖREG Sohase jó. Sehogy se jobb. Csak néha legbelül.

GÉZA Mi? A lelkedben?

ÖREG Valahol ott.

Rámosolyodik Gézára, aztán kimegy. Géza a söréért nyúl, iszik. Leül. Arcát a tenyérébe temeti, felnyög

14.

GÉZA Szilvi! Szilvikém! Drágaságom!

LILI *(kijön a házból. Megnézi magának Gézát. Lejön a tornácról)* Te szemét.

Géza felnéz Lilire, aztán elsunyítja a tekintetét

Sörrel kínálsz? Mosolyogsz rá? Megöleled?

GÉZA Te hozzám nem beszélsz.

LILI Úgy fogadod, mint egy amerikai nagybácsit?

GÉZA Nekem Jani az is! Kedves rokon. Ked-ves!

LILI Kedves?!

GÉZA Nagyon is jó, hogy hazajött.

LILI Tévedsz. Nem jött haza.

GÉZA Végre lesz valakivel két emberi szót váltani.

LILI Akkor méssz el innen veled együtt.

Géza farkasszemét néz Lilivel, aztán akkurátusan sört iszik

Hol voltál?

GÉZA Mikor?

LILI Hová sunnyogtál, miután Titusz kidobott?

GÉZA Közöd?

LILI Máris részeg vagy.

GÉZA Intézkedtem, úgy vigyázz!

LILI Hát persze. Megint a presszóban konyakoztál.

GÉZA Még ma elviszik innen a kanod.

LILI Elviszik, mi?

GÉZA Vinnyoghatsz! Ha kívánós leszel. Érted?

LILI Te szerencsétlen.

GÉZA Mert én nem nyúlok többé hozzád.

LILI Te? Hozzám?

GÉZA Kurva vagy! Kurva! De ma elrendeztem a „boldogságodat”.

LILI *(leül Gézával szemben, megvetően lemosolyogja)* Te tényleg ennyire hülye vagy.

GÉZA Majd meglátjuk, ki a hülye.

LILI Hányszor jelentetted már fel a rendőrségen? Ötször? Tízszer?

GÉZA Majd meglátjuk.

LILI És mit érsz el veled? Nekem kell mindig könyörögnöm, hogy Titusz agyon ne verjen.

GÉZA Én többé nem engedem be ide.

LILI A zsaruk nélkülied is tudják, hogy itt van. Jobban tudják, mint te. Mikor veszed tudomásul?

GÉZA Majd meglátjuk.

LILI Nem is érdekel. *(Feláll, otthagya Gézát)*

GÉZA De Pesten is voltam ám!

LILI Te? Mikor?

GÉZA Kommandósok jönnek rá.

LILI Meg se fordultál volna ennyi idő alatt.

GÉZA És ha tegnap voltam? Egy ezredessel beszéltem! Nehogy azt hidd, hogy nem! Hozzá irányítottak. És az az ezredes már egy szervezett bűnözési ám.

LILI *(hosszan fürkészi Gézát)* Miről beszélsz?

GÉZA Azok aztán nem Titusz haverjai.

LILI És hogy hívják azt az ezredest?

GÉZA Majd neked mondom meg.

LILI Majd veled állnak ott szóba...

GÉZA Nyugodt vagyok. Álmban törnek majd rá. Ordítani se lesz ideje. Úgyhogy vigyázz, nehogy véletlenül éppen mellette fekdj...!
LILI Ezt valami filmben láttad.
GÉZA Ha megmoccan, lelövik. Mi pedig talán még jutalmat is kapunk. Nem mi. Én.
LILI Helyes. Vegyél rajta egy másik Trabantot.
GÉZA Kettőt.
LILI És ha szólok Titusznak?
GÉZA Akkor... téged is feljelentelek.
LILI Fel?
GÉZA Fel.

Egymásra mosolyognak

LILI (*megy vissza a házba, a verandánál visszafordul*) És minek jöttél vissza? Nem szégyelled magad?
GÉZA Te...! Neked! Neked kéne szégyellni magad!
LILI Én szégyellem is. Hogy egy ilyenkel éltem együtt.
GÉZA Milyennel? Egy olyanval, aki szeretett téged? Ez az én nagy bűnöm? Hogy tizenhét éve túróm?
LILI Mit túrsz?
GÉZA Ki állt melletted? Ki adott enni, meg pénzt ruhára? Ki védett meg, amikor az egész világ egy kis mocskoknak tartott, amiért lecsukattad a saját apádat? Szegény anyám meg én!
LILI (*csendesen*) Lehet.
GÉZA És ki könyörgött neked térden állva, hogy semmi baj, mert szeretlek? Hiába van még az korán, csak szüld meg a gyereket, mert én elveszlek feleségül. Téged, akit még a közértben is leköptek akkor. Anyám meg én.
LILI Bár ne szültem volna meg.
GÉZA Szilvit? Hogy mondhatasz ilyet?!
LILI Mit tudsz te?!
GÉZA Mit? Mit tudok? Semmit! Hogy szerettelek! Hogy még csak meg se csaltalak sose! Én nem! Hogy hagytam, hogy azzal a zug-ügyvéddel elkótyavetyéld a lakásunkat! Milyen életem van itt nekem?
LILI Mért jöttél ide?
GÉZA És akkor így dobatsz ki? Engem? A striciddel?

Csend. Lili lassan visszakerült az asztalhoz Géza elé

LILI Mért hagyod, hogy így legyen?
GÉZA Tehetnék mást? Amikor hetente legalább kétszer éjfélkor hoz haza? Vagy hajnalra? És amikor „kiosonsz” hozzá? Amikor azt hiszed, hogy már alszom? Aztán az egész ház zeng, ahogy kefélték?
LILI Akkor meg ne tégy úgy, mint aki alszik!
GÉZA Ne tegyek? Hanem mit tegyek?
LILI Már nem szeretlek.
GÉZA Anyád lánya vagy.
LILI Mit mondtál?
GÉZA Az is csak egy ordas volt!
LILI Te! Ha ezt...
GÉZA Hágott az mindenki vel reggel, délben, este. Téged meg addig átvitt valamelyik szomszédba.
LILI Ez nem igaz!
GÉZA Szegény János meg kora hajnaltól késő estig kereste a pénzt rátok.
LILI Elitta. Abból éltünk, amit Nyanya hozott!
GÉZA Én is mit csinállok miattad? Iszok!
LILI Jót tesz az neked.
GÉZA És?
LILI És ne merd többé a szádra venni az anyámat.
GÉZA Még a ballagásodra se ment el! Utána nem mi hívtunk meg ebédre titeket? Mintha családtagok lennétek. Te apád kezét fogtad, és úgy néztél rá, mint egy istenre. És zokogni kezdted, meg visítozni, hogy neked többé nem az anyád az Éva. Már ezt is elfelejtetted?
LILI Igen.
GÉZA És azt, hogy apád attól kezdve egyszer se ment kocsmába? És jó volt végre rátok nézni.
LILI Gondolod?
GÉZA És ezt az embert árultad el, Lili.
LILI Te is gyilkosnak tartottad.
GÉZA Mert... szerettelek.

LILI Mert nem akadt nő, aki szóba állt veled.

GÉZA Azt mondd?

Lili megint otthagyná Gézát

Te sose szeretted engem, Lili.

LILI (*megáll, félig visszafordul*) Nem tudom.

GÉZA Talán csak aznap. Amikor bevitték a rendőrségre Jánost. Moziba vittelek. Utána a presszóba a körúton. És aztán felmentünk hozzád. Bújtál, könyörögtél, hogy én sose hagyjalak el, vigyázzak rád, mert én maradtam neked egyes-egyedül. Erre se emlékszel már, igaz?

LILI Nem.

GÉZA És nem én akartam, hogy akkor rögtön meglegyen. Te akartad. És én persze, hogy... Hiszen olyan szép voltál! Annyira szép!

LILI Te pedig hülye. És az is maradsz.

Lili fordul, megy, Géza megint utána szól

GÉZA Szilviről anyagilag majd gondoskodom.

LILI (*unottan*) Te? Azt csinálsz, amit csak akarsz.

Géza rekedten felröhög. Egy autó áll meg a ház előtt

GÉZA Azt? Bárcsak azt! Mert akkor tudod, mit csinálnék?

LILI Mit, Gézuka?

GÉZA Amit megérdemelnél te is!

Lili előbb ámul egy kicsit, aztán hisztérikusan vihogni kezd. Közben

15.

Titusz és Gubacs sietnek be a kapun. Gubacs meglátja Gézát.

A kutya először vidáman csahol, aztán vadul ugat, utána nyüszít, végül elhallgat

GUBACS Géza bá'!

GÉZA Mi van?

Titusz hideg dühvel Gézára támad. Ledönti a kerti székről, aztán hasba rúgja. Géza üvölt, aztán összegömbölyödve levegő után kapkod. Közben

TITUSZ Te!

Lili nem mozdul a helyéről

Kirúgom az agyadat!

Megint belerúg Gézába. Gubacs fogja le Tituszt, és rángatja el Géza mellől

GUBACS Maradjál már!

TITUSZ Hagyjál! Te szemét!

GUBACS Lili, szólj már rá te is!

TITUSZ Megöllek! (*Kiszabadítja magát Gubacs öleléséből, harmadszor is belerúg a nyöszörgő Gézába*)

GUBACS Nyugodjál, testvér!

TITUSZ Mit képzelsz, kövér köcsög?!

GUBACS Nem kell ez! Hallod?

Titusz előkapja a gázpisztolyát, csőre tölti, aztán a bal kezével Géza hájába markol, térdelő helyzetbe kényszeríti, Géza szájába nyomja a fegyver csövét. Lili még mindig nem mozdul

TITUSZ Ezt szopd le!

Csend. Titusz zihál, Géza ájulással küzd. Gubacs szinte suttog

GUBACS Titusz! Testvér! Nehogy lelődd! Hallod? Ne csináld!

Titusz hanyatt löki Gézát, elfordul tőle, aztán Gubacs kezébe nyomja a pisztolyt.

TITUSZ Tedd el inkább, különben tényleg lelövöm.

GUBACS Oké, testvér!

Gubacs biztosítja a fegyvert, aztán az övébe dugja. Titusz csak most látja meg igazán Lilit

TITUSZ Megmondtam, hogy agyonverem, nem? Ha szórakozik.
Pont ma! A kurva anyjéért szemétkedik velem a férjed?
GÉZA (Megpróbál feltápaszkodni) Ez... ezt...!

Titusz ismét dührohámot kap. Megragadja az egyik sörösüveget, Gézára támad. Gubacs áll Géza és Titusz közé, megragadja Titusz karját

GUBACS Ne!
GÉZA Ezt... ezt most...!
TITUSZ Állj csak fel, köcsög!
GÉZA Most! Most én...
TITUSZ Most te? Mit most te? Mit?!
GUBACS Majd én elintézem.

Gubacs eltolja Tituszt, aztán Gézához fordul, őt szorítja magához, a meggörnyedt Gézát vezetni kezdi a budi felé

GÉZA Hagyjál!
GUBACS Jöjjön!
GÉZA Engedj!
GUBACS Jobb ott.

Gubacs kényszeríti Gézát a budihoz, ott belöki, és rácsapja az ajtót. A hátát az ajtónak támasztva fordul vissza

Így lesz ez frankó, testvér. Oké?
TITUSZ (nézi Gubacsot, megnyugszik) Oké, Gubacs.

Titusz végigméri Lilit, aztán bemegy a házba. Lili utána fordul, néhány tétova lépést tesz, aztán vissza Gubacsához

GÉZA (elveszett hangon, miközben megpróbál kijönni) Engedj ki!
Hallod?
GUBACS Most nem, Géza bá'.
GÉZA Akkor is engedj ki!
GUBACS Majd. (Lilire vigyorog) A fél város őt keresi. A főnök levette a kezét róla.
LILI Titusról?
GUBACS Ja, most muszáj lépni. Hát ezért síkideg. Szóval, Géza bá', ma rosszkor tetszett őt feljelenteni.
LILI Kijön ide a rendőrség?
GUBACS Ja. Ők is frankón felszívták magukat. A Juszuf miatt.
LILI Ki miatt?
GUBACS Nem érdekes. De Juszuf miatt szólt a hadnagy. Hogy abban már nem tudja megvédeni. Hát nehogy már egy Juszuf miatt húzzon a testvérem sítire!

Lili elfordul, az asztalig jut, ott hosszan néz maga elé, aztán lassan bemegy a házba

GÉZA Gubacs! Engedj ki!
GUBACS Máskor is itt klubozik, Géza bá'. (Előveszi a gázpisztolyt, megvizsgálja, kicsit dédelgeti) Különbösen én megértem ám magát.
GÉZA Egy szót se szólt. A Lili. Csak nézte!
GUBACS Tudja, hogy van...
GÉZA Biztos, hogy eltörte egy bordámat! Hallod? Láttelepet vetetek!
GUBACS Minek? Elhúz mindjárt.
GÉZA El?
GUBACS Mondom. Bármelyik percben itt lehetnek érte a törökök is.
GÉZA A törökök?
GUBACS Nem is a polgárórség...
GÉZA Milyen törökök?

Csend

És hová megy?
GUBACS Titusz?
GÉZA Persze, úgyse mondom meg.
GUBACS Frankón nem is tudom.
GÉZA De ide nem jöhet többé vissza! Ezt mondd csak meg neki!

GUBACS Szerintem nem is akar. Szegény.
GÉZA Őt sajnálsz?
GUBACS Mondom, a Juszufok baszom be vannak rá rágva.
GÉZA Kik azok a Juszufok?
GUBACS Jobb, ha nem tudja.

Csend

GÉZA Rendes gyerek lennél te, Gubacs.
GUBACS Én? Ja. Csak?
GÉZA Szilvikét is rángatod magaddal a bajba.
GUBACS Bajba? Nincs énvelem semmi.
GÉZA Autótolvaj vagy.
GUBACS Én? Na ne!
GÉZA Nincs egy rendes munkahelyed.
GUBACS Magának sincs.
GÉZA Az más! Én ötvenéves leszek.
GUBACS Egyszer én is.

Titusz jön ki a házból, a vállán egy jókora, tömött sporttáska. Int Gubacsnak, aki elindul felé. Titusz a zsebéből egy csomó gyűrt papírpénzt vesz elő, Gubacsnak adja

TITUSZ Vegyél rajta kaját a kutyámnak.
GUBACS Ennyiből?
TITUSZ És mindennap délután felhívsz, mi van veled.
GUBACS Lilivel?
TITUSZ A kutyámmal!
GUBACS Megdumáltuk.
TITUSZ Majd érte jövök. (Indul kifelé)
GUBACS Hallod, testvér?! A pisztolyod.
TITUSZ Szerzek másikat.
GUBACS (fanyar vigyorral) Ja! Egy Kalasnyikovot, mi?
TITUSZ Minimum. Vigyázz magadra!

Titusz int, a kutyához megy, a kutya szűkül. Titusz kimegy a kapun, nyitva hagyja. Kiszáratva hallatszik, ahogy elhajt a kocsival

GUBACS Géza bá'! Már kijöhet.

Géza kinyitja a budiajtót, aztán mégse jön ki, ülve marad. Gubacs leveleszi a pólóját, megtörölközik benne, aztán egy kicsit gyönyörködik a karján lévő tetoválásban. Ledobja az ingét az egyik székre. Előveszi a zsebéből a Titusztól kapott pénzt, leül az asztalhoz, Gézának háttal számolja. Magában

Ez legalább negyven rugó...! Kutyakajára?
GÉZA Azt a kutyát... azt meg... agyonverem!
GUBACS Mért? Na, ne már!

16.

Nyanya jön ki a házból, Tatát tolja ki az udvarra

GUBACS Csókolom, Nyanya. Szundikáltunk?
NYANYA (otthagya Tatát, a kapuhoz megy, becsapja, elégedetten) Megmondtam, hogy elkotródik innen, ha a fiamat meglátja. Nem megmondtam?
GUBACS Hót berinyált tőle, ja. Húzott ezerrel.
NYANYA És te mikor pakolsz össze?
GUBACS Én? Mért pakolnék össze?
NYANYA Nem éred meg az estét te se.
GUBACS Az estét se?

Nyanya csak legyint Gubacsra, Tatához megy, megigazítja, aztán bemegy a házba

Géza bá'! Mért utál ez engem?
GÉZA A vénasszony? Az mindenkit utál.
GUBACS Ja. De azért Jani bá'-t nem.
GÉZA A fiát nem? Mi? Egy francot! Tönkreteszi ez mindenkinek az életét. Mit gondolsz, mért veszekedtek Jánosék is mindig? Ez ugattott az ő életükbe is bele! Attól lett az Éva is kurva. Naná! A felesé-

gem is. Csak az a különbség köztünk, hogy én még nem öltem meg Lilit. Pedig nem őt kéne.
GUBACS Hanem a vén dögöt, mi?
GÉZA Ide kéne belelökni. A budiba! Hogy a saját szarába fulladna bele.
GUBACS Ejha, Géza bá! Úgyis megmurdel. Egy-két év, nem?
GÉZA Ez? Túlél mindenkit.

*Tata élénken figyelte a beszélgetést, most váratlanul vihogni kezd.
Gubacs nézi, vele nevet*

GUBACS Hallja, Géza bá? Ez tetszik neki!

Tata éppen olyan váratlanul abbahagyja a vihogást, most merőn fürkészi Gubacsot, aki ettől zavarba jön

Na! Mi van, Tata? Most mit bámul, mint egy kísértetet? *(Nem állja a Tata tekintetét, feláll, benéz Gézához, onnan tovább sétál a garázsig, megnézi a Trabantot is)* Szilvi mit mondott, Géza bá, mikor ér haza?
GÉZA Fagyizni ment Jánossal.
GUBACS Az király. *(Belenéz a motorházba. Fürkészi a motort)* Géza bá! Mi lenne, ha beindítanám?
GÉZA A Trabantot?
GUBACS Ja! Mert akkor kölcsönkérném ma estére. Tudja, megígérem Szilvinek, hogy elviszem a kevei diszkóba.
GÉZA Diszkóba?
GUBACS Péntek van!
GÉZA Hát akkor... vidd csak!
GUBACS Szóval megpróbálhatom? Nem mondom, hogy frankón királyi limuzin a verda, de biciklivel mégis cikibb.
GÉZA Csak tedd be a gyertyát. Nincs semmi baja.
GUBACS Nincs, mi? Tudtam! *(Nevet)*

17.

Szilvi és az Öreg jönnek meg kézen fogva. Az Öreg becsukja a kaput, aztán az apjához megy, Szilvi Gubacs felé indul. Az Öreg kezében is nejlonzsatyor. Az Öreg felszabadult, vidám

GUBACS Hi, bébi! Géza bá! Hol vannak az új gyertyák?
GÉZA A felső polcon, balra.

Gubacs bemegy a garázsba, Szilvi megáll a bejáratánál, megnézi az apját, aztán Gubacsához fordul

SZILVI Figyelj, Gubacs!
GUBACS Várjál már!

Az Öreg gyengéden megcirógatja Tata vállát, aki rajongva néz fel rá. Szilvi az apját bámulja

ÖREG Jól vagy?
TATA Jani!
ÖREG Mindjárt lemegyünk a patakhöz. Vagy menjünk a bányatóhoz? Szilvi! Nem tudod, a pecabot megvan még?
SZILVI Pecabot?
GÉZA Az már rég nincsen.
ÖREG *(most veszi észre Gézát a budiban)* Te mit csinálsz ott, Géza?
GÉZA Itt tartottuk a garázsban. Tatának már nem volt hozzá kedve nekem meg... „Vegyél magadnak, ha pecázni akarsz!” Érted... Szerintem anyád kidobta.
SZILVI Büdös van, apa!
GÉZA És?
ÖREG *(kissé megemeli a nejlonzsatyrot)* Vettem neked még sört, Géza!
GÉZA Köszönöm, Janikám.
ÖREG Beteszem a hűtőbe.

Az Öreg bemegy a házba. Gubacs kerül elő a garászból a gyertyákkal. Mindjárt buzgón nekilátna betenni őket

SZILVI *(suttogva Gubacsnak)* Ketten keresték Tituszt.
GUBACS Mit mondasz?

SZILVI Két arc. Külföldiek.
GUBACS Juszufok?
SZILVI *(a fejét rázza)* De baromi ijesztőek voltak.
GUBACS Nincs gáz, bébi. Összepakolt és elhúzott.
SZILVI Akkor jó.
GUBACS *(elvigyorodik, hangosan)* Ma megint belehasítunk az éjszaka! Csak mi ketten! Oké, bébi? Vegyek spanglit?
SZILVI Spanglit?
GUBACS Nem is kutyakaját!
GÉZA *(kinyitja a budiajtót)* Csak semmi drog!
SZILVI Csukd be azt az ajtót, vagy gyere ki!

Lili rohan ki a házból hisztérikusan, mögötte Nyanya jeges nyugalomban

LILI Elég! Elég!
NYANYA Mért nem mentél vele? Mert nem vitt magával. Hallottam ám, ahogy könnyögrsz neki.
LILI Hogy mer maga hozzáérni a ruháimhoz?!
NYANYA Pakolsz össze. Most rögtön.
ÖREG *(kisiet, a nők közé áll)* Kezítetek megint?
NYANYA A lányod elköltözik.
LILI A férheműmbe markol azzal a mocskos kezével?!
ÖREG Lili!
NYANYA Mocskos? Az én kezem mocskos?!
ÖREG Te is nyughass!
NYANYA Te vagy mocskos, te szuka!
SZILVI Nyanya!
NYANYA Fiam! Zavard el őket! Az egész bagázst!
LILI Gonosz vénasszony. Engedjen!

Lili bemegy a házba. Nyanya a küszöbög követi

NYANYA Aztán látni akarom ám, miket pakoltál a bőröndjeidbe!
Akkor majd az is elvállik, kettőnk közül ki a tolvaj.
LILI *(bentről üvölt)* Nem megyek el!
NYANYA Dehogynem.
ÖREG *(gyengéd erőszakkal vonja el Nyanyát a küszöbről)* Gyere! Gyere innen! Csak egy kicsit.
GUBACS Ilyet...!
SZILVI Nagyapa! Ne hagyd, hogy így beszéljen az anyámmal!
ÖREG Te is nyugodj meg! Ül le, anya! *(Leülteti Nyanyát)*
NYANYA Többé egy percg se...
ÖREG Csend legyen! Csak... öt percg! Minden rendbe jön. Nem nehéz ám. Rendben?
NYANYA De én nem akarom, hogy...
ÖREG Hallgass! Ami volt, volt. Elmúlt. Mostantól.

Csend

TATA *(mosolyog a fiára)* Jani!
ÖREG Látod? Apám érti, mit akarok.

Csend

18.

Lili jön ki a házból. Hideg, merev. Halkan szólal meg

LILI Azt hiszed, nem találtam ki, mi lesz, ha kiengednek? Hogy nem gondoltam el régen, akkor mit teszek? Hogy mit fogok mindenkinek elmondani?
ÖREG Mit, Lili?
LILI Azt. Félsz. Igaz?
ÖREG Miről beszélsz?
LILI És mégse árullak el. Mert én szégyellem magam helyetted is. Még mindig szégyenlem. Bár haltam volna meg én is! Hallod?
ÖREG Még mindig nem értem.
LILI Jól van.

Csend

Szilvi, te is pakolj!

SZILVI Én?!
LILI Csak néhány napra, ami kell.

Géza felvihog a budiban

ÖREG Nem mentek ti sehová!
NYANYA Gyerünk csak!
ÖREG Nem engedem, hogy az utcára zavard őket.
NYANYA Utcára vagy bárhová?
ÖREG Te nem ilyen vagy.
NYANYA Milyen, fiam?
LILI Gonosz. Ugye nem mered Nyanya szemébe mondani?
ÖREG Senki se gonosz.
LILI Te csak egy szemét alak vagy. De az anyád tetőtől talpig gonosz.
Szilvi, mozdulj már meg!
ÖREG Szilvit nem engedem.
LILI Nem?!

*Lili bemegy a házba. Szilvi mozdulna, az Öreg visszatartja.
Géza a budiból int cinkos vigyorral*

GÉZA Lassan, kislányom.
SZILVI Most mit csináljak?
ÖREG Mindjárt... meggondolja magát.
NYANYA Te tanulj meg végre viselkedni!
SZILVI (*dühösen*) Maga akkor se rúghatja ki az anyámat!
NYANYA Látod, János? Erről beszélek. Erről!
ÖREG Elég.
NYANYA Mi? Mit mondtál?
ÖREG Hallgass! Arra kértelek.

Nyanya a fia szemébe néz, amit lát, attól először meghökken, aztán elfordítja a tekintetét

Innen senki nem fog elüldözni senkit. Lili a lányom. Szilvi az unokám. Te az anyám vagy. Mindenki itt marad. Jó lesz így, apa?

Tata szeméből könny csorog

Látod?
SZILVI Tata!
NYANYA Hát erre jöttél haza. Hogy engem oktass.
ÖREG Dehogyan oktatlak.
NYANYA Ezért vártam rád. Hogy te is megalázz. Jól van, fiam. Tedd ezt! Engem! Aki egyedül hittem benned, aki egyedül vártalak!
Alázz meg ezért. Mindegyik előtt. Miért reméltem mást?
ÖREG (*tehetetlenül tárja szét a karját. Sóhajt*) Majd megérted.

Nyanya makacsul hallgat. Az Öreg elindul be a házba. Lili jön ki

LILI Emlékszel még az anyám arcára?
ÖREG Bocsáss meg nekem, Lili.
LILI Te tetted.
ÖREG Nem.
LILI Akkor mit is bocsássak meg?
ÖREG Maradj itt!
NYANYA (*félnyög, aztán mormolva*) Bár ütött volna meg inkább engem a szél.
LILI Hiába szédítetted ám el Szilvit. Hiába akarsz itt elhíttetni, hogy megváltoztál. Hogy már nem vagy az a részeges vadállat, aki voltál. Hogy már nem az az ember vagy, aki évekig azt üzengetted az anyáddal a börtönből, hogy megölsz engem is.
ÖREG Már nem akarlak bántani.
SZILVI Mért nem hiszel neki?
LILI Mert jó ember lett belőled, igaz?
ÖREG Igyekszem, hogy az legyenek.

Lili visszamegy a házba. Csend. Lili jön vissza

LILI Csontrészezen tántorgott aznap haza. Mert ivott megint. Bejött a szobámba. Megrőszakolt. Mindjárt azután, hogy megölte az anyámat. Ez az ember az apád, Szilvi.

ÖREG Nem igaz! Ez... nem igaz! Ne higgyétek el neki!
GÉZA Mi van?!

ÖREG Most találta ki az egészet! Lili!

Csend

Lefogtál. És belelihegtél a képembe. És azt suttoztad, nem lesz baj. Mert ez így jó. Mert ennek így kell lennie. Mostantól én vagyok a te kis feleséged.
ÖREG Uramisten! Ilyet... hazudsz?!
LILI És utána megfenyegetted. Hogy engem is elintézel, ha eljár a szám.
ÖREG Soha hozzád úgy nem értem!
LILI A véretem sikáltam a lepedőből!
ÖREG Nem igaz.

Géza felvihog

LILI Na? Szilvike! Még mindig szereted őt?
SZILVI Ez... nem lehet!
LILI Egy hónapig rettegettem tőle. Hogy mikor erőszakol meg újra.
Aztán igenis elmentem a rendőrségre.
ÖREG Miért csinálod ezt velünk?
LILI Nyanya? Jó volt a teljes igazságot hallani?
NYANYA Aljas! Hazug!
SZILVI El akarok innen menni.

Lili bemegy a házba. Csend. Mindenki az Öreget nézi, csak Géza csukja magára a budi ajtaját

GUBACS Bazmeg, de durva!

Géza megint felvihog. Csend

NYANYA János! Most rángasd ki a hajánál fogva!
ÖREG Szilvi! Nézz a szemembe!

Szilvi nem néz az Öregre, nagy ívben megkerüli, bemegy Lili után a házba

NYANYA Az átkozott! Hát persze, hogy most meg ezt találja ki! János!
Hallottad ezt, Tata? Most meg mit talált ki? Milyen szörnyűséget!

Tata csak néz maga elé

János! Te ezt is hagyod? Milyen ember vagy te?
ÖREG Nem tettem olyat se.
NYANYA De hagyod! János! Miért hagyod? Végképp tönkretesz!
Hagyod?
ÖREG Hinnetek kell bennem.
NYANYA Hagyod.
ÖREG Mi mást tehetnék?!

A templomban harangozni kezdenek. Nyanya végigméri a fiát, Tatahoz indul

NYANYA Hallod, Tata? És mi rá vártunk. Erre. Érte éltünk. Szép. Ideje mennünk a parkba. (*Tolni kezdi Tatát, a kapunál a fiára fordul*) Legalább a kaput nyisd ki!

Az Öreg ugrik, nyitja a kaput, aztán maga is kilép velük

Nem vagy többé a fiam.
ÖREG Nem öltem meg Évát, és nem erőszakoltam meg a lányomat.
NYANYA Ne is lássalak többé!

Nyanya és Tata eltűnnek. Az Öreg hosszan néz utánuk. Bejön, meglátja Gubacsot

ÖREG Elmegyek.
GUBACS Ha ez igaz, akkor te egy állat vagy, öreg.
ÖREG Nem igaz. De előtte...
Az Öreg legyint, kimegy az utcára, a szülei után indul

19.

Gubacs egy tétova lépést tesz a ház felé, megtorpan. A fejét csóválva néz körül. Végül a budihoz fordul. A kapuban a két ukrán gengszter jelenik meg, észreveszik Gubacsot, takarásba húzódnak

GUBACS Mi, Géza bá'? Akkor ez igaz, vagy nem igaz?

GÉZA Mi van?

GUBACS Frankón azt hittem, hogy az én családom a full hányinger... De ilyet! *(A Trabanthoz megy, a kezébe veszi a gyertyakulcsot)*

Szilvia rohan ki a házból. Lili utána

SZILVIA Hagyjál!

LILI Figyelj!

SZILVIA Mért? Mért mondtad? Mért mondtál ilyet, ha...?

LILI Elmegyünk. Csak ketten. És elfelejtjük az egészet.

SZILVIA Nem. Mért mondtad, ha nem igaz?

LILI Gyere vissza!

SZILVIA Nem!

LILI És ha mégis igaz?

SZILVIA Mikor hazudsz?!

LILI Soha, csak... gyere!

GUBACS Hahó, bébi!

Szilvia csak bámul Gubacsra. Lili nagy nehezen visszahúzza Szilviát a házba. Csend, aztán

Ne már, hogy elhúznak. Szilviék. Vagy igen?

GÉZA Nem tudom.

GUBACS Biztos elhúznak.

GÉZA Gubacs fiam, nem hagynál egy kicsit békén?

Géza magára csapja a budiajtót

GUBACS Ja. Hogy akkor most mi volt. Azt kéne tudni. *(Leteszi csavar kulcsot, inkább előveszi a pisztolyt)* Mert ha velem így kicsesznek, dühös lennék kurvára.

GÉZA Én is az vagyok.

GUBACS Ja. Látszik. Azért, Géza bá'... Én itt... magát tisztelem itt egyedül.

GÉZA Kedves... tőled.

GUBACS De mért kellett ebbe belekeverni Szilvit?!

GÉZA Nem tudom.

GUBACS Csak az a gáz, hogy soha nem tudni, ki hazudik. Sose tudni. Mert ha frankón kideríthetné az ember, hogy ki a hunyó, akkor lenne igazság, meg minden. És akkor az ember tudná, hogy kinek a pofáját célozza meg, mint a moziban... Így, mi? *(Két kézre fogja a pisztolyt, pont a kapura céloz)* Puff, azt annyi!

Lövés pukkan. Gubacs elejti a fegyvert, a hasához kap, ámulva néz le magára. Összerogy. A két gengszter tűnik fel a kapuban. Bejönnek. A kutya csak most kezd el ugatni.

Géza résnyire nyitja a budi ajtaját. Az egyik gengszter Gubacsához siet, elrúgja a gázpisztolyt a közeléből, lenéz rá. A másik viszont észreveszi Gézát, amikor találkozik a tekintetük, ráfogja a fegyverét.

Géza ijedten nyikkan. A gengszter rávigyorodik. Szilvi rohan ki, utána Lili

SZILVI *(hisztérikusan)* De nagypapa után megyek!

LILI Nem!

SZILVI És megmondom Nyanyának is!

LILI Nem!

SZILVI Utállak!

LILI Nem érted? Csak miattad! *(Utoléri Szilvit, megöleli)*

SZILVI Mit miattam? *(Ellöki magától anyja karját)* Miattam? Anya?

De mit!? Mit mondtál?

LILI Mondtam, amit mondtam.

SZILVI De felfogtad, mit műveltél velem?

Lili veszi észre az ukránokat, Lilin pedig Szilvi. Megfordul

EGYIK Szervusz!

MÁSIK A vicces kislány.

EGYIK Gyere már ide!

A második gengszter a nőkre emeli a fegyverét

MÁSIK Mal'habá!

Ennyi